BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

YIL 11 HAZİRAN 1984 SAYI: 272

DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE «AYDINLAR BİLDİRİSİ»'NİN ÖNEMİ

Aydınlarımız üç buçuk yıl süren bir kış uykusundan nihayet uyandılar. Buna sevinmek mi lâzım, yoksa yerinmek mi, pek kestiremiyoruz!

Objektif bir olgu olarak değerlendirildiğinde, Aydınlar Bildirisi, faşizme karşı sürdürmekte olduğumuz mücadeleye önemli bir katkıdır. Bir başka deyişle bu bildirinin varlığı, onun hiç yayınlanmamış olmasından, demokrasi mücadelesinin geleceği sözkonusu olduğunda elbette kat kat evlâdır.

Ancak böyle bir bildirinin bunca gecikerek, faşist rejimin, devlet başta olmak üzere toplumun pek çok müessesinde alabildiğine yerleşmesinden sonra çıkabilmiş olması da bir hayli düşündürücüdür. Demek ki, aydınlarımız en temel insan haklarının dahi ayaklar altına alındığı bir ortamda, insan haysiyetiyle asla bağdaşmayan uygulamalara ses çıkartmadan yaşamaya yıllar boyunca katlanabilecek bir formasyonu yeni yeni aşmaya başlamaktalar.

Üstelik de bu başlangıç noktasında bile bazı tatsızlıklar vardır. Sözgelimi Bildiri'nin verilmesi esnasında yapılan açıklamada, Bildiri'nin bir süreden beri hazır olduğu, ama Avrupa Konseyi toplantısında "istismar" edilmesini önlemek amacıyla, sözkonusu toplantının sona ermesinin beklendiği ifade edilmiştir. Bu özürü kabahatından büyük bir davranıştır. Gözetilmek istenen herhalde şudur: Şayet Bildiri toplantı öncesinde açıklansaydı, "yetkililer" bildiri sahiplerini "vatana ihanet"le suçlayacaklardı ve bu yüzden hem bildiriye imza atanlar zor duruma düşeceklerdi, hem de kamuoyunda Bildiri'nin etkinliği kırılacaktı!

Böylesi hesaplar ne demokratik hak ve özgürlükler konusundaki samimiyetle bağdaşır, ne de aydın olmanın başlıca kıstaslarından sayılan, *DOĞRU BİLDİĞİNİ ŞARTLAR NE OLURSA OLSUN SAVUNMAKLA*. Dahası, demokrasi mücadelesi de bundan yarar görmez. Aksine aydınlarımız hem yurtiçinde, hem de yurtdışında demokratlıkları noktasında puan kaybederler.

Aydınlar Bildirisi'nde söylenenler, Avrupa kamuoyunun yabancısı olduğu şeyler değildir. Evvelden beri Türkiye'ye sempatiyle bakmayan, son dönemlerde de hızla yükselen uluslararası gerginlik nedeniyle kendi gaileleri ağır basan Avrupa kamoyu için Türkiye'deki rejimin niteliği pek önemli değildir. Üstelik demokratik hak ve özgürlükler uğruna Türkiye'de —onun görebileceği ölçekte— gözle görünür bir hareketlenme olmadığı sürece, Avrupa kamuoyundan, Türkiye'deki demokrasi düşmanı rejime karşı zecri tedbirler beklemek boşunadır. 12 Eylül rejimine en sert çıkışları yapmakla ün kazanan Belçikalı sosyal demokrat parlamenter Dejardin bile, Konsey toplantısının hemen öncesindeki Türkiye ziyaretinden dönüşünde, "bu kadar demokrasi Türkiye gibi bir ülkeye yeter" mealinde sözler edebilmiştir.

Diyeceğimiz, aydınlar zaten hazır olan Bildiri'yi Konsey toplantısı öncesinde açıklasalardı, hem Avrupa kamuoyunda daha prestij kazanırlardı, hem de Konsey'de Türkiye'deki rejimi daha tecrit eden, onu demokratik haklar doğrultusunda zorlayan bir gelişme meydana gelebilirdi. Ve bütün bunlar da bugün Türkiye'de faşizme karşı cansiperane mücadele veren bizleri daha yüreklendirirdi.

Türkiye aydınlarının zorbalık karşısındaki aczlerini gazetemizde sıkça kınadığımız için, bu kısa eleştirimizi burada kesip, Aydınlar Bildirisi'nin yankılarına ve yol açabileceği gelişmelere kısaca göz atmayı yerinde buluyoruz.

"Demokrasiye dönüş" konusunda baştan beri generallerden medet uman, üç buçuk yıl boyunca Cunta'nın temel insan haklarına yönelttiği en hoyratça saldırılardan akıllanmayan pek çokları, Evren'in, Bildiri'ye karşı alabildiğine yaban tepkisi karşısında bir kere daha afalladılar. Bildiri'de imzası bulunanlar arasında dahi böylelerinin bulunduğunu tahmin etmek hiç zor değildir. Oysa biz hep "akıl fukarası, hödük gene-

rallerden demokratlık beklemek abestir" diye ikaz etmiştik. Şimdi Aydınlar Bildirisi'yle bir kere daha anlaşıldı ki, Türkiye'de demokrasiye dönülmekte olduğu düpedüz yalandır, Evren ve Cunta'sı perde arkasına çekilmeğe dahi gerek görmeden diktatörlüklerini alenen sürdürmektedirler.

Bu gerçeklik Özal'ın kendisi ve partisi tarafından aynen teyid edilmektedir. Çeşitli vesilelerle, "parlamento"da çoğunluğa sahip Özal'a, kanuni mevzuatla ilgili değişiklik önerileri yapılmıştır. Bunlardan en ilginci, D.Yol Partisinin kapatılması girişimleri üzerine N.Ilıcak dahil pek çok kimsenin getirdiği, konuyu ilgilendiren kanun maddesinin değiştirilerek meselenin kökten çözümü önerisi olmuştur. Ama Özal alay edercesine, dualarıyla meseleyi Allah'a havale etmiştir. Oysa Y.Donat, köşesinde meselenin aslında "yukarı"ya havale edilmiş olduğunu, orasının da bu konuda çok "hassas" davrandığını yazarak iplerin kimin elinde olduğunu bir kere daha açık etmiştir.

Zaten bizim için daha baştan aleni olan bu konunun öyle gizli kapaklı tarafı da pek kalmamıştır. Özal'a ne zaman azıcık "zülfi yar"e dokunan öneriler getirilse açık açık "ellerim kollarım bağlı" diye itiraf etmektedir. Aydınlar Bildirisi'nde idamların durdurulması, idam cezasının kaldırılması istenmektedir. Evren bu talebe, bir faşiste cuk oturan, insan hayatını hiçe sayan bir hoyratlıkla cevap vermiştir. Ve idam kararlarıyla ilgili parlamento komisyonu, Anap'lı üyelerin oylarıyla idamları onaylamıştır. Ayrıca mahkemelerden geçen idam kararlarının hız kazanması da, Cunta'nın ve mahkemelerinin hem insan düşmanlığının, hem de aydınlar bildirisini ve aydınları hiçe saydıklarının ibret verici kanıtlarıdırlar.

Bu dediklerimizden Özal'ın, Evren'in kuklası olduğu anlamı çıkarılmamalıdır. Her zaman belirttiğimiz gibi ortada sınırları gayet net belirlenmiş bir görev bölümü vardır. Bu görev bölümü masabaşına oturulup görüşülerek sonuçlandırılmış ve taraflarca imzalanmış değildir kuşkusuz. Mevcut şartlarda, ABD emperyalizmiyle ilişkiler, finans kapital oligarşisi içindeki çatışmalar ve dengeler sonucu faşist düzenin mevcut "konsensus"u bir bakıma kendiliğinden oluşmuştur. Bu nedenle taraflar birbirlerinin görev alanına girmemeye itina etmekte, üstelik böylesini kendi gelecekleri için de uygun görmektedirler. Aslında Özal, mevcut faşist yönetimin bir numaralı sorumlularından olduğu halde, "ellerim kollarım bağlı" kurnazlığını bilerek yapmaktadır. İleride Yunanistan veya Arjantin benzeri gelişmeler olduğu takdirde, suçu generallerin üstüne yıkıp kellesini kurtarmayı hesaplamaktadır.

Evren ise, kışladan edindiği hödüklükle, ekonomiye karışmayacağını, karışırsa ekonomideki kötü sonuçların kendisinin sırtına yıkılacağını söyleyerek, Özal' la arasındaki görev bölümünü tüm çıplaklığıyla dile getirmektedir. Aslında sezmektedir ki, değil Özal, allahı gelse bu ekonominin düzeleceği yoktur, hatta daha da berbatlaşmağa namzettir. Onun için de ekonominin topyekün iflası halinde tepkileri kendi üstüne çekmeden, Özal'ı günah tekesi yapıp kurtulmayı hesaplamaktadır.

Tabii, "ekonomi benim işim" değil derken nelerin kendi işi olduğunu da bir kere daha hatırlatmaktadır. Bu da baştan beri altını çizdiğimiz gibi, "sosyal ve siyasi" işlerdir; Yani sıkıyönetimlerdir, kolluk kuvvetleridir, içişleri teşkilatıdır, TRT'dir, YÖK'tür, mahkemelerdir, cezaevleridir, idamlardır, işkencelerdir, dış politikadır ilh... İşte Evren'in Aydınlar Bildirisi karşısında aydınlara kustuğu hıncın altında, kendi görev alanına müdahele edilmiş duygusu bulunmaktadır. Özal'ın Bildiri'ye karşı tavrı ise yine görev bölümüne paralel olmuştur. Basın toplantısında, Bildiri'deki konular kendisini hiç ilgilendirmiyormuşçasına Özal, bilinen pişkinliğiyle topu "taç"a atmıştır.

Bildiri, kamuoyunu oluşturanların büyük çoğunluğu tarafından sessizlikle geçiştirilmiştir. Gazetelerden sadece Cumhuriyet Bildiri metnini ve imza listesini basmıştır. Milliyet, demokrasi düşmanı Cunta yaltakçısı politikasının doğal uzantısı olarak böyle bir olgunun tek kelimeyle dahi sözünü etmemiştir. Sadece Arcayürek köşesinde, Bildiri'nin metnine olmasa bile bu olaya olumlu yaklaşan bir yazı yayınlamıştır. Boyalı basını tamamı –Tercüman yazarlarının birkaç gün sürdürdükleri düşmanca yayın dışında– olayı, sözkonusu basın toplantısı haberiyle geçiştirmiştir. Böylece Türkiye basınının ezici çoğunluğunun demokrasi konusundaki ahlâksızlığı bir kere daha tescil olmuştur.

Olur olmaz her vesileyle gazete sayfalarında fotoğraf gösteren Şevket Yılmaz, Bildiri'de işçi haklarıyla ilgili talepler bulunmasına rağmen ağzını dahi açmamıştır, diğer Türk-iş yöneticileri de susmayı yeğlemişlerdir. Böylece tekelci parababalarının uşağı sarı sendikacıların işçi hakları ve ücretler konusunda son günlerde döktükleri göz yaşlarının timsah göz yaşları oldukları, bizzat işçinin kitlesi tarafından bir kere daha görülmüştür.

Odalar, barolar, dernekler vb. diğer meslek kuruluşlarından ve yığın örgütlerinden de –bir ölçüde Cunta'nın çıkardığı "kanunlar"la sesleri kısıldığı için– Bildiri'nin ne lehinde ne aleyhinde tek kelime çıkmamıştır.

Bize göre son derece doğal olarak –ama Demirel'e ve temsil ettiği "felsefeye" demokratlık, halkçılık vb. meziyetler atfeden kimi solcuları bir hayli şaşırtacak şekilde– Doğru Yol Partisi'nden de Bildiri konusunda gık çıkmamıştır. Böylece Cunta anayasasının temel insan hak ve özgürlüklerini topyekün

yok eden bölümünü "can ü gönülden" benimseyen DP-AP çizgisinin, demokratik hak ve özgürlüklerden hazzetmeyen mahut tavrı bir kere daha tescil olmuştur. Bunca olup bitenden sonra hâlâ daha sosyal demokrat diye yutturulmağa çalışılan Halkçı Parti, birkaç elemanının Bildiri'ye imza atmasına rağmen, hiç bir açıklamada bulunmayarak, Cunta'nın "parlamento"daki uzantısı olduğunu yine ispatlamıştır.

Aydınlar Bildirisi konusunda olumlu puan alanlar ise genel olarak sol hareket, Sodep ve Cumhuriyet gazetesi olmuştur. Burada "olumlu puan" ortak nitelemesi, Bildiri karşısında –isterseniz Türkiye'deki rejim karşısında denebilir– ortaya çıkan saflaşmayı belirlemek için kullanılmıştır. Aslında sol hareket için durum bir bakıma tersinedir. Çünkü sol hareket, başta sosyalistler olmak üzere 12 Eylül'den beri faşizme karşı –becerebildiğince ve ne kadar gücü kaldıysa o kadar– direnen tek toplumsal güçtür. Bu bakımdan, içinde eksi puan alanlar bir hayli olmakla birlikte, diktatörlüğe karşı mücadelede, diğer siyasetlere kıyasla olumlu puanı hak edenin sadece sol hareket olduğunu söylemek, sanırız hakkaniyetin bir gereğidir. Şimdi *BİZLERİN İNDİNDE* olumlu puan alanlar kafilesine, nihayet Bildiri'ye imza atan aydınlar da katılmışlardır. Ve solcular, şartların olanca elverişsizliğine rağmen Bildiri konusunda üzerlerine düşeni yerine getirmek için var güçlerini seferber etmişlerdir.

Cumhuriyet gazetesi, Bildiri'yi basan tek günlük yayın olarak önemli bir görevi yerine getirmiştir.

Sodep'e gelince, bir yandan kitlelerde, açlığa ve sefalete karşı seslerini yükseltmek aranışlarının yoğunlaşması sonucu, öte yandan "tabandan kurulacak parti"yle rekabet edebilmek için demokratik hak ve özgürlükler konusunda nisbeten cesaretlenen davranışını Aydınlar Bildirisi karşısındaki tutumuyla da sürdürmüştür. Üstelik Evren'in hoyrat çıkışına rağmen E.İnönü, Bildiri'yi desteklediklerini bir kere daha dile getirmiştir. Bu olumlu bir gelişmedir, çünkü, muarızlarının da en çok üzerinde durdukları gibi Bildiri Cunta anayasasına karşıdır. Böylece "anayasa" konusunda şimdiye dek hiç ağzını açmayan Sodep zımnen de olsa "anayasa"nın değiştirilmesini kabul etmiş olmaktadır.

Demokrasi mücedelesi bakımından meselenin daha önemli yanı her dört kişiden birinin oyunu almış bir partinin Bildiri'ye sahip çıkmasıdır. Sodep bu ilk çıkışından sonra yalpalamadığı, ilk tutumunu ısrarlı bir şekilde sürdürdüğü takdirde Bildiri, demokrasi mücadelesinin ilerletilmesinde hiç de küçümsenmeyecek bir işlev görebilir.

Bu konuda Bildiri'nin işlevi ne abartılmalıdır, ne de küçümsenmelidir. Elbette 50 milyonluk bir toplum 1400 civarındaki aydının imzaladığı bir bildiriyle faşist diktatörlükten kurtulacak değildir. Ancak Bildiri, mücadelenin geliştirilmesi bakımından bize yeni imkânlar sağlayabilir. Şöyle ki:

● En başta Bildiri'ye imza atanlar olmak üzere, Bildiri'deki talepler üzerinde hemfikir olanlar, Evren'in kaba ithamları karşısında suskun kalmamalı, ellerindeki tüm imkânları kullanarak gereken cevapları vermelidirler. Bu çok önemli bir noktadır. Çünkü Evren'e 12 Eylül'den bu yana legal planda imâ yollu da olsa tek bir eleştirel söz edilmemiştir. Eleştirel bir şeyler demek isteyenler dahi, tipik bir doğu tabasbusluğuyla "aslında paşamız çok dirayetlidir, onu etrafındakiler yanıltıyor" diyerek semeri dövmekten ileri gitmemişlerdir. Evren'de tam bir akıl fukarası olduğu için bütün bunları doğru sanmış, kendisinin yanılmazlığına inanmıştır. Onun için pervasız bir hödüklükle "bu anayasayı değiştirtmem, çünkü onun kefili benim" diyebilmektedir. İşte bu yüzden, ilk başta Evren'in saldırdıkları olmak üzere Bildiri'yi savunan herkes Evren'e karşı çıkmalı, ithamlara cevap vermeli ve Evren'in doğru söylemediğini dile getirmelidirler. Bu aynı zamanda bir tabunun da yıkılması olacaktır. "Böyle yaparsak başımız belâya girer" mazeretiyle susuldu muydu, sonrası daha da kötü olur. Üstelik bu, Evren'in suçlamalarını kabullenmek anlamına gelir ve bu yüzden Bildiri'ye sahip çıkabilecek başkalarının da cesaretini kırar.

● Böyle bir bildiriye imza atabilecek aydın sayısı 1400'ün kat kat üzerindedir. Bu nedenle ilk imzalar bir çıkış noktası olarak kabul edilmeli ve imza toplamağa devam olunmalıdır. Böylesi, Evren'e verilecek cevapların en anlamlılarından birisidir.

● En önemlisi meselinin *DİRİ* tutulmasıdır. Cunta açtığı soruşturmayla bu noktada çok önemli bir "hizmet" görmüştür. Gerçi onun yapmak istediği imza atanları sindirmek, benzeri düşüncede olanlara da gözdağı vermektir. Ancak Bildiri'ye onbinlerce insan sahip çıktığında bu girişim tam tersine tepecektir. Ve böylesi bir *SAHİPLENME* için şartların elverişsiz olduğu söylenemez.

En büyük tehlike Bildiri olayının sönümlenip gitmesi, soruşturmanın da "vaka'a-ı adiye" derekesine düşmesidir. Bunu önlemenin yolu, soruşturmaları devamlı izlemek, bunları kamuoyuna duyurmak, köşe yazarları vasıtasıyla konuyu devamlı işlemek, Bildiri'nin desteklenmesine sendikalar başta olmak üzere meslek ve kitle örgütlerinin kazanılmasını sağlamak, Sodep'in siyasi imkânlarından yararlanmak ve bu partiyi Bildiri konusunda ısrarlı ve kararlı bir politika izlemeye teşvik etmek vb. çalışmalardır.

● Her zaman altını çizdik, diktatörlüğü başımızdan kovalaya-

(Devamı 15. sayfada)

MARKSİZMİN «EKONOMİK OLMAYAN YORUMU»!

Demokrat Türkiye gazetesinin 17 Nisan 1984 tarihli 28. sayısında "Durum ve Sonuçlar Üzerine" başlığı altında yayınlanan yazı şöyle sona eriyor:

"Oysa D.Türkiye'de sırf o tür gelişmeleri öngörmeyen, asıl olarak da sorunu bir genel toplumsal buhran düzeyinde ele alan bir yaklaşımın gerekli olduğunu savunageldik. Kendilerine "Ortodoks Marksist" ünvanını yakıştıran "düşman kardeşler" korosu ne bu durumu kavrayabiliyorlar, ne de bu konu üstünde yapılacak bir tartışmada nelerin söylenip nelerin söylenemeyeceğini ayırdedebiliyorlar. Örneğin hep bir ağızdan "D.Türkiye niçin analizlerinde hep toplumdan, halk kitlelerinden sözediyor da 'sınıf'tan 'sınıf çıkarları'ndan bahsetmiyor" diye sözde marksistçe bir eleştiri yaptıklarını sanıyorlar.

Tekrar ediyoruz. Biz D.Türkiyede bir genel toplumsal buhran durumun varlığından sözediyoruz. Bu buhranın tek bir boyuta veya onun türevlerine indirgenemeyecek çok yönlülüğünü vurguluyoruz ve güçlü, özgün bir devrim potansiyelini içerdiğini öne sürüyoruz. Mevcut konjonktürün öne çıkardığı "demokrasi mücadelesi"ni o nedenle bu potansiyeli bütünüyle açığa çıkaracak bir perspektifte verebilmenin imkânları üzerinde konuşuyoruz.

Gerçek bir devrimin nasıl bir ideolojik ortam içinde meydana gelebileceğini, o devrimin öncü güç ve sınıflarının "dili"nin, durum ve geleceğe bakışının nasıl olacağına dair aşağıdaki pasajları okusunlar. Gerçi bunlar onların "Ortodoks Marksist" ölçülerine hiç de uygun değildirler ama yine de lütfedip okusunlar.

'Kendisini bir önceki hakim sınıfın yerine koyan her yeni sınıf, kendi çıkarını toplumun bütün üyelerinin ortak çıkarı olarak göstermek, yani kendi fikirlerine evrensel olarak biçim verecek ve onları rasyonel ve evrensel olarak geçerli biricik fikirler olarak sunacak olan ideal bir formül kullanmak zorundadır. Bir devrim yapan sınıf, salt bir sınıfa karşı çıkmış olduğu için başlangıçtan itibaren bir sınıf olarak değil toplumun temsilcisi olarak görünür. Tek bir hakim sınıfa karşı toplumun bütün bir kütlesi olarak ortaya çıkar... (a.b.ç)

...Kendinde ve kitlelerde bir coşku anı yaratarak bu an içinde kendini genel olarak toplumla bir araya getirip içine karışmadıkça, onunla özdeşleşmedikçe ve bu toplumun genel temsilcisi olarak hissedilip kabul edilmedikçe sivil toplumdaki hiçbir sınıf bu rolü oynayamaz... (a.b.ç)"

"Sınıflar üstü devlet" anlayışını ve sınıf mücadelesini görmezden gelip Türkiye'nin tarihini, "devletçi elit zümre" ile "Türkiye toplumu" arasındaki "geleneksel" çatışmayla açıklama çabalarına yöneltti̇ğimiz eleştirilere karşı, D.Türkiye yazarı yine bu tutumunu savunuyor. Yukardaki alıntının az üstünde "Bunun bilincinde olarak D.Türkiye'de yeri geldiğince belirtildi ki, önümüze koymamız gereken perspektif, Türkiye toplumunda gerçek bir rönesansı hedeflemiş olmaktır." diyerek dâvâsının, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin değil, topyekün, tüm sınıf ve zümreleriyle "Türkiye toplumu"nun kurtulması olduğunu altını çizerek vurgulayan D.Türkiye yazarı, hayretengiz bir fütursuzlukla, Marx'ı kendine şahit göstermeye yelteniyor. Bunu yaparken de Marx alıntısının kaynağını vermiyor. Ya unutkanlıktan, ya da alıntıda yaptığı tahrifatın ortaya çıkacağı endişesinden çekindiğinden...

D.Türkiye yazarının yaptığı Marx alıntısının aslının da yer aldığı bölüm şudur:

"Tarihçilerin On Sekizinci Yüzyıldan sonra daha da ç[...] paylaştıkları bu tarih anlayışı, gittikçe soyutlaşan fikirlerin, yani gittikçe evrensel biçime bürünen fikirlerin hükümran olması gibi bir olguyla ister istemez karşılaşacaktır. Zira kendinden önce hâkim olan sınıfın yerini alan her yeni sınıf, sırf kendi amacını gerçekleştirebilmek için, kendi çıkarını toplumun bütün üyelerinin ortak çıkarı gibi göstermek; fikir plânında ifade edecek olursak, fikirlerini evrenselleştirmek, onları yegâne akla uygun, evrensel düzeyde geçerli fikirlermiş gibi ileri sürmek zorundadır. Devrim yapan bir sınıf daha ilk baştan, hiç değilse bir sınıfa karşı olduğu için, bir sınıf olarak [...]ğil, bütün toplumun temsilcisi olarak ortaya çıkar, tek bir hâkim sınıfın karşısında toplumun tümüymüş gibi görünür. Bunu yapabilir, çünkü başlangıçta onun çıkarı hâkim olmayan bütün diğer sınıfların ortak çıkarına gerçekten daha çok bağlıdır; çünkü o güne kadar süregelen koşulların baskısı altında bu sınıfın çıkarı, henüz, belli bir sınıfın özel çıkarı olarak gelişememiştir. Bu nedenle onun zaferi, topluma hükmetme durumunda olmayan diğer sınıfların birçok bireylerinin de yararınadır; ama sadece, onların yükselip hâkim sınıfın saflarına katılmalarına imkân sağla-

dığı ölçüde. Fransız burjuvazisi soylular iktidarını alaşağı ettiği zaman, proleterlerin birçoğuna kendilerini proletaryanın üstünde bir düzeye yükseltme imkânını sağlamıştı. Ancak bu, onların bundan böyle burjuva olmaları şartına bağlıydı. Bunun içindir ki her yeni sınıf, hâkimiyetini, ondan önce hâkim olan sınıftan daha geniş bir taban üzerinde kurabilir ancak; buna karşılık, yeni hâkim sınıfa karşı hâkim olmayan sınıfın sonraki muhalefeti daha ‍da keskin ve köklü olur. Her iki durum da şu olguyu belirler: Yeni hâkim sınıfa karşı sürdürülecek mücadele, bu defa, önceki toplum koşullarının ondan önce hüküm sürmeye çalışmış bütün diğer sınıfların yapabildiklerinden çok daha kararlı ve kökten bir inkârını amaçlar" ("Alman İdeolojisi", Siyaset ve Felsefe, Türkçesi T.Ağaoğlu, Öncü Yayınları, sf. 50-51)

"Alman İdeolojisi" kitabıyla ilgili olarak Marx'ın kendisi, Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı"nın ünlü önsözünde şöyle demektedir:

"1845 baharında Engels de gelip Brüksel'e yerleşince, ‍kendi görüşümüzle Alman felsefesinin idealizmi arasındaki karşıtlığı beraberce ortaya koymaya, yani eski felsefi vicdanımızla hesaplaşmaya karar verdik. Bu kararımız, Hegel-sonrası felsefenin bir eleştirisi biçiminde gerçekleşti. İki kalın cilt tutan elyazması Vestfalya'da yayıncının eline çoktan geçmişken, değişen durum nedeniyle eserin yayınlanmasının artık imkânsız olduğunu öğrendik. Başlıca amacımıza ulaşmış olduğumuzdan, yani sorunu kendi gözümüzde açıklığa kavuşturmuş olduğumuzdan, elyazmasını farelerin kemirici eleştirisine daha bir gönül rahatlığıyla terkettik. O zamanlar görüşlerimizi kâh bir yönden, kâh bir başka yönden kamuoyuna sunduğumuz dağınık yazılardan burda yalnız Engels'le birlikte yazdığımız Komünist Partisi Manifestosu ile benim yayınladığım Serbest Mübadele Üzerine Konuşma'ya değinmek isterim. Teorimizim ana noktaları bilimsel bir biçimde, ama sadece polemik diliyle, ilk, 1847'de yayınlanan ve Proudhon'a karşı çıkan Felsefenin Sefaleti adlı eserimde ortaya konulmuştur." (İlke, Sayı 78, sf. 35)

Bu değerlendirme 1859 yılında yapılmıştır. Yani Marx'ın kendisi araştırmaları sonucu edindiği dünya görüşüne nasıl vardığını açıkladığı "Önsöz"de, bu doğrultuda Engels'le birlikte kaleme aldıkları Alman İdeolojisi'nin basımının bir gereği kalmadığını, çünkü ondan sonraki çalışmalarla teorilerinin daha geliştirildiğini ifade etmektedir. Nitekim Alman İdeolojisi, kaleme alındıktan handiyse bir asır sonra, 1932'de ilk kez basılmıştır. Yani Alman İdeolojisi'ni okumak Lenin ve yoldaşlarına kısmet olmadan, marksizmin ışığında Büyük Ekim Devrimi gerçekleşmiştir!

Bunları hatırlatmamızdan maksat, Alman İdeolojisi hakkında bir takım kuşkular uyandırmak değildir. Marksizm, ALMAN İDEOLOJİSİ olmaksızın da tekâmül etmiş bir öğretidir. Alman İdeolojisi, gerek elde yeterince malzeme bulunmaması nedeniyle, gerekse marksizmin sistematize edildiği ilk eser olduğu için, marksizmin daha tekâmül ettirildiği eserlerle kıyaslandığında elbette ilk olmanın bazı emarelerini taşımaktadır.

Yeri gelmişken Alman İdeolojisi ile ilgili bu hatırlatmaları kısaca yaptık. Çünkü tekâmül etmiş marksizmde kendi "orjinal" görüşlerine dayanak bulamayan kimi "yeni solcular" çoğu zaman Alman İdeolojisi'nden medet umarlar. Ama yukardaki örnekte de görüldüğü gibi pek kaba tahrifatlara gidilmedikçe Alman İdeolojisi'nden kimseye hayır çıkmaz.

D.Türkiye yazarının yaptığı alıntı ve bizim verdiğimiz asıl metin yanyana konulduğunda kaba tahrifat alenen gözükmektedir. Üstelik D.Türkiye yazarı alıntısını en can alıcı noktada kesmiştir. Marx-Engels devrim yapan sınıfın, "hâkim olmayan bütün diğer sınıflarla kader birliği ettiğini, kendi çıkarını onların çıkarlarıymış gibi gösterdiğini" söylemektedirler. Oysa D. Türkiye yazarında "hâkim sınıf", "hâkim olmayan sınıflar" gibi kavramlara rastlamak asla sözkonusu olmamıştır. Onda bir yanda "devletçi-elit" zümre vardı, öte yanda tüm Türkiye toplumu!

Kaldı ki metnin devamından Marx-Engels'in burada üzerinde durdukları "devrim"in, hiç de proleter devrim olmadığı hemen anlaşılmaktadır. Çünkü proleter bir devrimde proletarya "hâkim" sınıf durumuna gelse bile, devrime katılan diğer sınıflardan bireylerin proletaryaya katılmaları, "yükselmek ve hâkim sınıf saflarına katılmak" olmaz. Zaten alıntının devamındaki "proleterlerin burjuva olmaları" örneği de bu gerçeği kanıtlamaktadır.

Aslında bu alıntıya başvuran D.Türkiye yazarı başka devrimlerle proleter devrimi arasındaki ayırtedici özgüllüğün farkında değildir. Bir burjuva devriminde hâkim olmayan diğer sınıf ve tabakaları peşine takan burjuvazi, "fikirlerini evrenselleştirmek, onları yegâne akla uygun, evrensel düzeyde geçerli fikirlermiş *GİBİ* öne sürmek zorundadır." (italikler bizim). Çünkü iktidarı elde etmesinin ve kendi hâkimiyetini pekiştirip, sonsuza değin, olabilecek düzenlerin en mükemmelinin böylesi olduğunu iddia edebilmesinin, devrimden sonra, önceki hâkim sınıfa karşı peşine taktığı diğer sınıfları şimdi kendi hâkimiyeti altında tutabilmesinin yegâne yolu budur. Yani burjuva devrimiyle bir sınıflı

toplumdan, temel sınıflar arasındaki çelişki bağdaşmaz cinsten olan bir başka sınıflı topluma geçilir. Böyle olduğu içindir ki burjuvazi, devrim öncesinde, hâkim sınıfa karşı bir kısım ortak çıkarların bulunmasının da katkısıyla, aslında çıkarları taban tabana zıt olan proletaryayı yanına alabilmek maksadıyla, hâkim sınıf dışındaki tüm toplumun çıkarlarını temsil ettiği motifini işleyebilir. Ama bu "GÖRÜNÜŞTE"dir ve aldatıcıdır.

Oysa proleter bir devrimde durum tamamiyle farklıdır. Proletarya da, şimdi hâkim sınıf olan burjuvaziye karşı, "hâkim olmayan" diğer sınıf ve tabakaları kendi safına çekmek için çaba gösterir. Bunu yaparken de yine "ortak çıkarlar"dan hareket eder. Ama şimdi proletaryanın ve müttefiklerinin çıkarı, devrim öncesindeki bir "görünüş" olarak değil, *GERÇEKTEN ORTAKTIR.* Çünkü proletarya devrim sonrasında, beraber yola çıktığı diğer emekçi sınıf ve tabakalar üzerinde bir *HAKİMİYET* kurmaz. Proletaryanın diktatörlüğü, altedilen sömürücü sınıf ve tabakalar için vardır. Proletarya ile diğer emekçiler arasındaki çelişkiler antagonist cinsten olmadıkları için tüm çalışan insanlar arasında hiç ayrım göstermeyen proleter bir demokrasi geçerli olur. Proletarya ile diğer emekçi sınıf ve tabakalar arasındaki kader birliği –burjuva devriminde burjuvaziyle yanyana yürümüş diğerlerinin, burjuvaziyle arasındakinin tam tersine– proletaryanın devrimi başarmasından sonra da sürer. Çünkü proletarya son tahlilde kendi hakimiyetini kurmak için değil, sınıf olarak kendi varlığını da sona erdirmek için, bu tarihsel misyonun bilinciyle ve yükümlülüğüyle davranır.

Görüldüğü gibi D.Türkiye yazarının Marx'ı kendisine şahit göstermeye yeltenmesi tersine tepmiştir. Yok, o hâlâ haklı olduğunda israr edecek ise bunun bir tek açıklaması vardır: Önerdiği devrim proleter nitelikli değil, burjuva nitelikli demektir. Bu takdirde kendi fikirlerinin, tüm "Türkiye toplumu"nun çıkarlarını aksettiren "evrensel görüşler" olduğunu söylemekte serbesttir. Tabii inandıracak bir işçi, ya da isterseniz bir burjuva bulabilirse!.. Ancak bu halde dahi yaptığı, Marx-Engels'in açıklamasından farklı olur. Çünkü gördük, burjuvazi bile *"HAKİM BİR SINIF"*'a karşı diğer "hâkim olmayan" sınıfları yanına almakla yükümlüdür. Oysa D.Türkiye yazarına göre Türkiye'de hâkim sınıf yoktur.

Tartışmanın konusu "sınıf mücadelesiyle" kendisine Marx'tan dayanak bulmak isteyen bir kimsenin yapacağı ilk iş Alman İdeolojisi'nden tahrifat değil, herhalde bu konunun gelmiş geçmiş en büyük klasiği kabul edilen Komünist Manifesto'ya başvurmak olmalıydı. Madem ki D.Türkiye yazarı bunu yapmıyor –nasıl yapsın ki!?– biz bu eksiği giderelim:

"Günümüze kadar varolagelen bütün toplumların tarihi sınıf mücadeleleri tarihidir.

Özgür yurttaş ve köle, patrisyen ve plep, derebeyi ve serf, lonca ustası ve kalfa, tek kelimeyle ezen ve ezilen, hep birbirlerine karşı olmuşlar, kimi zaman alttan alta, kimi zaman açıktan açığa aralıksız bir kavgayı sürdürmüşlerdir; bu kavga, her seferinde, ya bütün toplumun devrimci bir yeniden-kuruluşa varmasıyla ya da çarpışan sınıfların birlikte mahvolmalarıyla sonuçlanmıştır.

Tarihin önceki çağlarında, hemen her yerde, toplumun karmaşık bir biçimde çeşitli kademelere bölünerek düzenlendiğini, çeşitli sosyal mevki sıralamalarına sahne olduğunu görüyoruz. Eski Roma'da patrisyenler, şövalyeler, plepler, köleler; Ortaçağ'da feodal beyler, bendeler, lonca ustaları, kalfalar, çıraklar, serfler; ve sınıfların hemen hepsinin içinde yeniden ikincil kademeler.

Feodal toplumun yıkıntılarından fışkıran çağdaş burjuva toplumu sınıf çelişkilerine son vermemiştir. Sadece, eskilerinin yerine yeni sınıflar, yeni baskı koşulları, yeni mücadele biçimleri getirmiştir.

Oysa çağımız, yani burjuvazinin çağı, şu ayırtedici özelliği taşır: Sınıf çelişkilerini basitleştirmiştir. Bütün toplum gitgide iki büyük düşman kampa, birbirine doğrudan doğruya karşıt iki büyük sınıfa bölünmektedir: Burjuvazi ve proletarya." (İlke, Sayı 78, sf. 17-18)

Sol görüşlere ilgi duyan ortaokul öğrencilerinin dahi ezberlediği temel belirlemelere başvurmak zorunda kaldığımız için okuyucunun hoşgörüsüne sığınıyoruz. Ama bu yolu, kendine şahit olarak Marx'ı göstermeye yeltenen D.Türkiye yazarı açtı. Biz de toplum ve sınıflar hakkında Marx'ın temel belirlemelerinden en bilinenine, en *İNANDIRICISINA* başvurmak zorunda kaldık. Üstelik içinde bulunduğumuz şartlar nedeniyle elinin altında "Manifesto" bulunmayanlara da faydası olabilir yukardaki alıntının. Ayrıca hiçbir yoruma, açıklama yapmaya hacet bırakmayacak kadar da vecizdir.

D.Türkiye yazarlarının bizler hakkındaki iddialarından birisi –ve başlıcası– bizim marksizmin "ekonomik yorumcuları" olduğumuzdur. Aynı iddiayı sosyalist ülkelerin proletarya partilerinin ideolojileri için de ileri sürmektedirler. D.Türkiye yazarlarına göre, gerek sosyalist ülkelerin partileri, gerek bizler için sosyalizm "insanların karınlarının doyduğu, yaşama şartlarının giderek iyileştiği" bir düzendir, sosyalist bir devrimi istememizin de sebebi sadece budur!

Sosyalizmi insanların karnının doyacağı bir düzen olduğu için, ama sırf bunun için istemenin, marksizmin şu veya

bu "yorumuyla" alakası olmadığı besbellidir. Bu anlayış sosyalizmi bir kalkınma metodu olarak algılayan, küçük burjuva tepeden "devrimci"liğinin alamet-i farikasıdır.

Biz marksistler için evvel emirde "marksizmin yorumu" diye bir şey sözkonusu olamaz. Çünkü marksizm bir bilimdir, Beethoven'in keman konçertosu değil. Nasıl iki hidrojen molekülü ile bir oksijen molekülünün belirli şartlar altında birleştiklerinde bir molekül su meydana getireceklerini yorumlayamıyorsak, marksizmi de şu veya bu şekilde *YORUMLAYAMAYIZ.*

Marksizm dogma değildir kuşkusuz. Tam tersine doğası gereği çok yönlü geliştirilmeye, zenginleştirilmeye, katkılara muhtaçtır. Zaten başlangıçtan bu yana olmakta olan da budur. Ama bütün bu gelişmeler, bilim olmanın gereklerini yerine getiren bir sistematizasyon dahilinde gerçekleşir.

Marksizmi yorumlamak marksist olmayanların işidir. Nitekim pek yaygın bir şekilde yapılan da budur. Örneğin, marksizmin "19. yüzyıl Avrupası için geçerli olduğundan tutulsun da", "birey faktörünü ihmal ettiği"ne kadar... Marksist olup da marksizmi yorumlamaya kalkmanın tek bir tanımı vardır: *MARKSİZMDEN AYRILMAK.*

D.Türkiye yazarı için "marksizmin ekonomik yorumu" pekâlâ mümkündür. Bu nedenle de kendisi "marksizmin ekonomik olmayan yorumunu" yapmağa çalışmaktadır. Tabii böyle olunca da hep marksizmin dışına düşmektedir. Nitekim D.Türkiye yukarıda zikrettiğimiz sayısında, "Tarihten Sosyalizme" başlığı altında yayınlanan ve içinde marksizmin ne olup ne olmadığı hakkında uzun uzun ahkâm kesilen yazıdan aktardığımız aşağıdaki satırlar, D. Türkiye yazarının, marksizmi kendince yorumlamaya çalıştığında nasıl marksizmin dışında dolandığının çarpıcı kanıtları olmaktadırlar:

"Biz 'hayalci' Marx'ı sahiplenerek, işçi sınıfının dramının, ücretinden değil, mevcut üretim düzeni içinde bir makina parçasına, onun uzantısına indirgenmiş konumundan kaynaklandığını savunuyoruz. Marx'ın insanlık dışı diye nitelediği bu konum değişmedikçe, işçi sınıfı genel üretim organizasyonu içinde bir canlı makina parçaları yığını olmaktan kurtulamadıkça, bugün patronların, yarın menejerlerin, başka bir yerde de yönetici parti diktalarının tahakküm nesnesi olmaktan kurtulamayacaktır. Sanayi toplumunun başlangıcında en açık biçimde işçi sınıfının konumunda görülen bu insanlık dışı durum, Marx'ın önceden işaret ettiği gibi giderek toplumun küçük bir azınlık dışında tümünü de kapsar hale gelmiştir. Maddi üretimin gerçekleştirilme tarzının bu niteliği, onun tarafından belirlenen toplumun tüm yapısına da damgasını vurmuş; böylece üretim alanında basit bir alet konumuna indirgenen geniş insan yığınları, kültürel faaliyetin basit taklitçileri, sanatın seyircileri, bilimin yabancı izleyicileri, siyasetin oy makinaları veya nefer yığınları haline sokulabilmişlerdir."

D.Türkiye yazarına göre "işçinin dramı" geçiminden değil, çalışma şeklinden kaynaklanıyormuş. Üstelik bu "dram" "parti diktalarının tahakkümü" altında sosyalist ülkelerde de sürmekteymiş!

Kapitalist üretim altında işçinin işine ve ürettiğine yabancılaşması, "alienation problematiği" marksizmin üzerinde herzaman önemle durduğu bir konu olmuştur. Ve D.Türkiye yazarının masa başında hallettiğini sandığı "yabancılaşma", sıra sosyalizmin fiili uygulamasına geldiğinde, çözümü dünyanın en çetrefilli konularından birisidir. Konumuz "yabancılaşma" değildir. Hemen dikkati çekelim ki yaşayan sosyalizmden hazzetmeyen ve yorumlarına "marksist" bir şeyler katmak isteyen pek çoklarının "yabancılaşma"ya sarılmaları ve onu her türlü açıklamanın merkezine koymaları birhayli cıcığı çıkmış metodtur. Bu bakımdan D.Türkiye yazarının yaptığı yeni değildir. Yeni olmadığı gibi de, *BELİRLEYİCİ* olanın, işçinin yaşama şartları değil, çalışma şekli olduğunu ileri sürerek, o marksizmi altüst etmektedir.

Oysa biliyoruz, işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki çelişkinin antagonistliği, hayatın içinde "bir kutuptaki zenginlik birikimi, ...karşı kutupta ise sefalet, ızdırap, kölelik, cehalet, vahşet ve kabalık, moral ve entellektüel soysuzlaşma birikimi" şeklinde somutlanır. Bu Marx'ın ünlü Kapitalist Birikimin Genel Kanunu'nun, yine kendisi tarafından ifade edilen şeklidir. Yani işçiyi burjuvaziye karşı harekete geçiren, burjuvazi ile arasındaki uzlaşmaz çelişkiyi çözecek olan esas somut motif yaşadığı hayatın kendisidir. Elbette işçinin yaşadığı hayatın içinde işine ve ürününe yabancılaşma da vardır, ama Marx tarafından sayılan onca faktör içinde bu zikredilmemiştir bile.

Bir işçiyi devrimci mücadeleye sevkeden esas faktör onun fiilen yaşadığı hayatın şartlarıdır, sömürü olgusudur, aşırı sömürünün yol açtığı, yukarıda Marx'ın saydığı her türden toplumsal olumsuzluklardır. İşçi sınıfı "yabancılaşma" faktörüyle devrim yapmağa kalksaydı, bugün dünyada tek bir devrim gerçekleşmiş olmazdı. Kaldı ki işçinin devrimci mücadeleye katılmasına hayatın olumsuzlukları da yetmez. İşçinin kendine yol gösterecek bir ideolojiye, mücadelesini ve politikasını yürüteceği örgüte ihtiyacı olacaktır.

Elbette devrimci mücadele sürecinde, işçiler sosyalist bir düzende yabancılaşmaya *GİDE-*

(Devamı 13. sayfada)

BİR «GENÇLİK» HASTALIĞ

Yazı serimizin önceki bölümlerinde sosyal bir devrimin marksist-leninins teorideki genel analizini kısaca ele almış, değişik ülkelerde gerçekleşen proleter nitelikli devrimlerin özgül karakterlerinden örnekler verdikten sonra, Türkiye'nin somut şartlarında sosyal devrimin gelişme sürecini incelemeğe başlamıştık. Bu yazımızda "DEVRİMDE İTTİFAKLAR" meselesinden başlayarak konumuzu sürdürüyoruz.

Lenin ÖNCÜ'nün devrimdeki öneminin altını çizdikten sonra "sadece bir öncüyle zafer kazanmak mümkün değildir" diyor ve uzun uzun yığınları devrimci mücadeleye kazanmanın devrimde tayin edici önemine dikkati çekiyor. Önümüzdeki devrim hedefi halk demokratik nitelikli olduğuna göre emekçi yığınları kazanacak ve mücadeleye seferber edebilecek bir örgütlenmeyi bizler nasıl başarmalıyız? Bu soruya getireceğimiz cevap, devrimci durum şartlarının olgunlaşmasında bizlere düşenin ne olduğuna aydınlık getirecektir.

Lenin'in ünlü deyişiyle "devrim meselesi aslında bir ittifaklar meselesidir". Türkiye'nin verili şartlarında halk demokratik devrimini gerçekleştirecek olan, toplumsal güç, proletaryanın önderliğinde, işçi-köylü ittifakı temelinde, emekçi sınıf ve tabakaların oluşturacağı ittifaktır. Bu ittifakın sosyalist literatürdeki yaygın ifadesi "halk cephesi"dir. Proletaryaya düşen, halk cephesinin yaratılmasına öncülük etmek, bu cephe içinde yer alması mümkün ve gerekli emekçi sınıf ve tabakaları ittifaka kazanmaktır.

Halk cephesi, isminden de anlaşıldığı ve dünyanın pek çok ülkesindeki uygulamaların da gösterdiği gibi bir tür örgüttür, devrim mücadelesinde yer alacak emekçi sınıf ve tabakaların örgütlerinin gönüllü birliğidir. Türkiye'de kendisinin, proletarya dışındaki emekçi sınıf veya tabakalardan herhangibirisinin temsilcisi olduğunu iddia eden devrimci bir parti veya siyasi akım yoktur*. Yani Türkiye'de sözgelimi köylülerin, veya çeşitli küçük burjuva tabakaların, münhasıran bunların çıkarlarını savunan, halk demokratik devrimi yolunda halk cephesi içinde ittifak kurulabilecek örgütler mevcut değildir.

Halk demokratik devrimini hedefleyen bir kısım örgütleri, onların kendi kendilerini tanımlamalarından hareket ederek değil de ideolojilerine ve siyasetlerine göre şu veya bu sınıfi karakterle nitelemek mümkündür. Sözgelimi bir örgüt kendini marksist-leninist sayabilir, böyle iddia edebilir. Ama ideolojik-politik-örgütsel bütünsellik içinde değerlendirildiğinde fiili davranışlarıyla küçük burjuva devrimciliğinin tipik alametlerini taşıyabilir. Ne ki böyle olması, onun küçük burjuva karakterli şu veya bu toplumsal sınıf veya tabakanın siyasi temsilcisi olduğu anlamına gelmez. Nitekim Türkiye'de bu tür içinde değerlendirilebilecek siyasi hareketler vardır, ama bunların bir tekinin dahi yığınsal anlamda bazı, örgütlenmesi ve mevzilenmesi olmadığı için, bu gibilerle kurulabilecek ittifaklar sayesinde halk cephesinin oluşabileceği düşünülemez.

Türkiye şartlarında proletarya dışındaki emekçi sınıf ve tabakaların çıkarlarını savunan (özellikle yoksul ve orta köylünün) devrimci bir parti veya partiler kurulabilir mi? Böylesi illâ gerekli mi? Ya da diğer emekçi sınıf ve tabakaları kendi cazibesine çekmek proletarya partisinin mi işi olmalıdır? Bu soruların cevaplarıyla uğraşmak, günümüz şartlarında bir hayli hurufilik olur. Şu anda somut durum, kendine programatik hedef olarak halk demokratik nitelikte bir devrim koymuş çeşitli örgütlerin mevcudiyetidir. Bu olgu, demokratik halk devrimi hedefi etrafında bu hedefi benimseyen örgütlerin biraraya gelmeleri için asgari bir baz sağlamaktadır.

CEPHEYE "SIFIRDAN" BAŞLAMAK

Bugün Türkiye'de asgari program hedefi olarak halk demokratik devrimini benimseyen örgütlerin tümü bir araya gelse halk cephesi kurulmuş olur mu? Herhalde bunu iddia edebilecek tek bir babayiğit çıkmaz. Çünkü halk cephesi, herşeyden önce yığınsal anlamda temsil kabiliyeti olan, gerçekten emekçi halkı çekip çevirebilecek güce ve etkinliğe sahip bir örgüt olmak zorundadır. Oysa bu gün halk demokratik nitelikli bir devrim hedefi tesbit eden örgütlerin te[illegible] tek herbirinin yığınsal bağla[illegible] marjinal mertebededir, hatta 12 Eylül darbesinden sonra pek çoklarının yığınsal ilişkilerinde meydana gelen büyük tahribatlardan sonra, bunların tümünün biraraya geldiklerinde harekete geçirebilecekleri yığınların dahi, marjinallik sınırlarını fazla aşması kolay değildir.

Demek ki Türkiye'de, içinde bulunduğumuz şartlarda halk cephesinin kurulması mümkün değildir. Toplumsal şartlar açısından objektif olarak, yani sınıf mevzilenmelerinden ve sınıfi karakterlerden hareket edilerek kurulması olası olan böyle bir cephenin subjektif şartları, bir başka deyişle örgütlenme şartları mevcut değildir. Diğer

* İsminde "köylü" kelimesi yeralan TİKP gibi maocu, proletarya enternasyonalizmine düşman örgütler, köylüyle ilişkilerinin mertebesi bir yana, devrim değil karşı-devrim saflarındadırlar.

kitle SOSYALİZM VE SENDİKAL MÜCADELE

6

Bu yazı dizisinin amacı sendikal hareketin tarihini vermek değil, onu sosyalizm ve sendikal mücadele bağlamında değerlendirmektir. Dolayısıyla DİSK'i ele alış biçimimiz, onun işçi hareketine getirdiği canlılık, mücadeleci militan tavır gibi olumlu yönlerinin bu yazıda ele alınmayışı okuyucuyu şaşırtmamalı, ona DİSK'in hakkının yenildiği duygusunu vermemelidir. Görüldüğü gibi bu yazı sendikal mücadelenin işçi sınıfının nihai kurtuluş mücadelesine bağlanmasının önemi üzerinde durmakta ve sendikal mücadele tarihi bu gereklilik açısından irdelemektedir. Bu bağlamda DİSK kurucularının siyasi kişiliklerinin incelenmesi konumuzun içinde, ama DİSK'in sendikal başarıları konumuzun dışındadır.

ANT DERGİSİNİN SORULARI

DİSK'in kurulduğu günlerde, TİP'i destekleyen ANT dergisi DİSK kurucularına bazı sorular yöneltmiştir. Bu sorulardan birisine verilen cevaplar DİSK kurucularının siyasal kimlikleri hakkında bazı ipuçları vermektedir.

Soru: Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu hangi gayelerle kurulmaktadır?

Kemal Türkler: "DİSK'in amacı, işçi sınıfının memleket yönetimine ağırlık koymasını sağlamak, kula kulluğu sona erdirmek, sosyal adalet içinde yaşamanın ilk koşullarını yerine getirmektir."

Rıza Kuas: "DİSK, işçi sınıfının anayasadaki iktisadi ve sosyal haklarına sahip çıkması, demokratik yollarla her türlü yönetime ağırlığını koyması gayesiyle kurulmuştur."

İbrahim Güzelce: "DİSK, bağımsız bir Türkiye ve bu Türkiye içinde mutlu bir işçi sınıfı yaratmak için ve yurdumuzun uygar düzeye erişmesi yolunda anayasanın öngördüğü bütün hakları sonuna kadar kullanarak mücadele edecektir. Sömürü düzeni yerine sosyal adaletin gerçekleşmesini sağlamaya çalışacaktır."

Kemal Nebioğlu: "Türk emekçilerinin, anayasanın emrettiği insanca yaşama düzeyine ulaşabilmesinde Türk sendikacılığına büyük görev düşmektedir. DİSK bu görevi yerine getirecektir."

Görüldüğü gibi, DİSK kurucuları kuruluş amacı olarak politik gerekçeler göstermekle birlikte sosyal demokrat bir çerçeveyi aşamamaktadırlar. "Yönetime ağırlığı koymak, anayasa, sosyal adalet" gibi kavramlar zamanın Türkiye İşçi Partisinin de ağırlıkla dayandığı kavramlardır. Telmih yoluyla bile olsa 'sınıfın politik iktidarı' kavramı –ki sosyal demokrasiden ayırdeden temel noktadır– ağza alınmamakta, akla gelmemektedir. Çünkü bilinçlerde böyle bir kavram bulunmamaktadır. Dolayısıyla, böyle bir iktidar için sendikal mücadelenin siyasi mücadeleye (Partiye) bağımlı olması ilkesi de öngörülmemektedir. DİSK kurucuları, Türk-iş'in siyaset üstü sendikacılık anlayışından farklılıklarını Türkiye İşçi Partisini hedef göstermekle ortaya koymak yerine, "siyasete işçilerin ağırlığını koyması" gibi yuvarlak sözlerle geçiştirmişlerdir. Partiler üstü politikaya "işçi sınıfının çıkarlarına en uygun programı savunan", "işçi sınıfı kendi temsilcilerini parlamentoya sokarak" gibi sloganlarla karşı çıkmışlar, öte yandan TİP'i adını vererek işçilere hedef göstermekten de ısrarla kaçınmışlardır. Bunun nedeni, hem "sosyalizme" iğreti yakınlıklarından, hem sendikal kaygıları, siyasi hedeflerin arkasına itememelerinden ileri gelmiştir. Meşruiyet kavgası verirken, genellikle sol sosyal demokrat sınırlar içinde kalmasına rağmen kitlelerce "sosyalist" bir parti olarak bilinen TİP'i işçilere hedef gösterirlerse, egemen sınıfların yarattığı şartlanmalar dolayısıyla işçilerin DİSK'e iltifat etmeyeceklerini sanmışlardır. Yani işçilerdeki egemen sınıf şartlanmalarıyla mücadele etmek yerine bu şartlanmalara boyun eğmişlerdir. Sendikayı, Partiden önde tutmuşlardır. Sendikalarında hiçbir zaman TİP'in propogandasını yapmamışlar, yani siyasi çalışmayı, sendika üyesi işçilere götürmemekte ısrarlı olmuşlardır. Sonuç olarak sendika yöneticileri TİP'li olduğu halde, sendika üyeleri –çok küçük bir azınlık dışında– sadece DİSK'li kalmışlardır. Bu da DİSK yöneticilerinin, partiye karşı başına buyruk bir tavır içinde bulunmalarını kolaylaştırmıştır. DİSK tabanında TİP'e sahip çıkan bir kitlenin bulunmaması için özel bir dikkat ve titizlik gösterme, DİSK yöneticilerine büyük bir "hareket serbestisi" sağlamıştır. TİP'le ilgili tutumları nasıl biçimlenirse biçimlensin, sendikal tabandan önemli bir tepki gelmemesi bu şekilde garanti altına alınmıştır. Sonuçta DİSK,TİP'ten bağımsız bir örgüt konumunu korumuş, yani gerçekte karşı çıktığı partiler üstü konuma kendisi de düşmüştür. Üstelik DİSK kurucuları ellerinde bulundurdukları ve genellikle TİP'li değil, DİSK'li üyelerden oluşan sendikal güçle parti yönetiminde büyük bir etkinlik sahibi olmuşlardır. TİP yönetiminin "sosyalizm" anlayışları da popülizmden ve seçmenlerden oy almaktan ileriye geçmediği için, sendikacıların bu olumsuz tutumlarına karşı, Parti yönetiminden bir tepki gelmemiş, "aman sendikacıları darıltmayalım" çekingenliği egemen olmuştur.

DİSK yöneticileri bu politikalarını istikrarlı bir şekilde sürdürmüşlerdir. Örneğin 1968'de

yapılan DİSK'in ikinci kongresinde alınan şu kongre kararı ilgi çekicidir:

"Yönetime ağırlıklarını koyması gerekli olan işçi temsilcilerinin, ülke içerisindeki siyasal örgütlerin yapısını bilmesi ve bunlardan uygun görüleni desteklemesi en önde gelen görevlerimizdendir. İşçi sınıfının yarısının karanlıktan kurtulması için bu kararın verilmesi gerekmektedir. Bir komisyon kurularak bütün partilerin tüzük ve programlarının incelenmesini, elde edilecek sonuçlara göre uygun görülen partinin, meclis çalışmaları da gözetlenerek seçimlerde desteklenmesi yetkisi ve kararı yönetim kurulunundur."

Böyle bir karar tasarısını kongreye iletebilmiş olan bir yönetimin, işçi sınıfının nihai kurtuluşu mücadelesiyle ne ilişiği olabilir? Türk-iş'in daha 1960 öncesinde, seçime katılan partilerin aday listelerinin incelenmesi ve bir kara liste hazırlanarak işçi aleyhtarı adaylara oy verilmemesi doğrultusundaki girişiminden nitelikçe çok mu büyük farkı vardır bu kararın? Partiler üstü politikanın reddi kavramı, hele de 1960 anayasasının getirdiği özgürlük ortamının üzerinde sekiz yıl geçtikten ve sosyalizm hakkında iyi kötü bazı fikirler, adı ne olursa olsun burjuva partilerinin temel vasfı hakkında bilgiler bunca yaygınlaşmışken, işi komisyona havale edip, bütün burjuva partilerini içeren bir "tüzük-program incelenmesi" işlemine kalkışacak kadar karikatür bir kavram mıdır? Aslında sorun basittir. DİSK kurucuları birer sosyal demokrat olmaktan öteye geçen bir siyasi inanca sahip değildirler. Halk Partisi'nde gelişen "Ortanın Solu" fikirleri onlar için yeterlidir. Üstelik TİP, onların umduğu gibi büyük bir gelişme göstermemiştir. Ama birden bire "CHP'yi destekleyelim" kararını almaya da utanmışlar "iyisi mi işi komisyona havale edelim, kongrede tartışmaların tatsız yerlere kaymasını engelleyelim, sonunda nasıl olsa karar yönetim kurulu tarafından verilecek" diye hesap yapmışlardır.

AYBAR VE DİSK YÖNETİCİLERİ

1968 Haziranında yapılan ara seçimlerde, TİP'in aldığı kötü sonuç, parlamentarizme bağlanan umutların boşa çıktığını, Parti başkanı Aybar'ın "1969' da başa güreşeceğiz" iddiasının kofluğunu göstermiş, Parti yönetiminin üyeler nezdindeki otoritesi büyük ölçüde yara almıştı. Eğer Parti yönetimi işçi sınıfı bilimini özümlemiş olsaydı, bu seçimlerden, geçmişteki yanlış politikalarını tesbit etme ve bunlardan özellikle örgütlenme alanında, ideolojinin ve ideolojik mücadelenin önemini kavramada bazı dersler çıkarabilirdi. Ancak sözkonusu olan, marksist-leninist bir partinin yanlış politikalar uygulaması değil, sadece parlamenter mücadeleyi seçen bir yönelimin yalpalamalarıydı. Nitekim parlamentarizmin iflası, parlamentarizme daha fazla sarılma sonucunu getirdi. Parti daha sağ politikalara yöneldi. Çekoslavakya'daki karşı-devrim girişiminin, sosyalist ülkelerin enternasyonaliist dayanışmasıyla ortaklaşa bertaraf edilmesi fırsat bilinerek "kendi sosyalizm anlayışının ne kadar milli olduğu" yolunda kitlelere mesajlar verildi. Aybar, "Varşova paktı üyesi Çekoslavakya'nın müttefikleri Sovyet Rusya ile Polanya, Macaristan, Bulgaristan, Doğu Almanya'nın saldırısına uğramış olması, yurdumuzda ve dünyada haklı bir infial uyandırmıştır. Sovyet Rusya'nın bu saldırı hareketini, Çek yöneticilerinin ve halkının kuşkularını bertaraf edecek bir anlaşma ve uzlaşmaya varıldığı zehabını vererek sinsice hazırlanıp ansızın tatbik mevkiine koymuş olması bu infialin şiddetini daha da attırmıştır, 'karşı ihtilal' yalanına, Çek yöneticileri tarafından davet edildikleri yalanı eklenmiştir.

....Sovyet yöneticileri ise Stalin devrinin kör itaatini, sosyalit dayanışma ve birliğin tek şartı olarak görmeye alışmış kişilerdir. Çekoslavakya faciası bütün bu faktörlerin tesiri ile patlak vermiştir." demekte ve sözlerini şöyle bağlamaktadır:

"Ne Amerika, ne Sovyet Rusya, ne de herhangi bir başka devletin dümen suyu, Türkiye için tek çıkar yol kayıtsız şartsız bağımsızlık yoludur. Milli şeref ve haysiyet yoludur."

Yöneticileri, aynı zaman^ TİP yöneticileri olan DİSK... Çekoslavakya olayları karşısındaki tavrı da, doğal ki Aybar'ınkinden farklı olmadı:

"Ülkeler arasında iç işlerine müdahale hangi devletten gelirse gelsin, özgürlük içinde yaşayıp gelişmeyi engelleyici bir unsur olup ciddi bir tehlike meydana getirir. Bu nedenlerden Sovyet işgal kuvvetlerinin ve Varşova Paktı müttefiklerinin en kısa zamanda Çekoslavak topraklarını terketmeleri gerekmektedir. Sovyetlerin Varşova Paktı müttefikleriyle Çekoslavakya'ya yaptığı saldırıya, Türk işçi sınıfının gerçek temsilcileri olarak karşı olduğumuzu bildiririz."

Aybar, TİP'in 1968 seçin rinde bulamadığı seçmen desteğini kazanmak için Partisinin hedeflediği "sosyalizm"i varolan sosyalizmden ayırdedici özellikler üzerinde durmaya başladı. Burjuva üstyapı kurumlarının işçi sınıfı iktidarınca da muhafaza edilmesi gerektiğini savunarak, bu iktidarı, burjuva partilerinden herhangi birinin iktidara gelip gitmesi derekesinde bir olay olarak algıladığını gösterdi. "Güler-yüzlü sosyalizm, hürriyetçi sosyalizm" gibi sloganlar ortaya attı. Bu görüşlere TİP yöneticilerinin ve parlamenterlerinin bir bölümü karşı çıktılar. Tabandan yükselen tepkinin de etkisiyle Parti yönetimi bölündü. DİSK yöneticileri, doğaldır ki, Aybar'

ın yanında kaldılar.

Doğaldı, çünkü Aybar'ın savunduğu güler yüzlü sosyalizm, proletaryanın iktidar mücadelesi bakımından sosyal demokratların "sosyalizmi"nden başkası değildi. 1960 sonrasında "parti muşruiyet kazanıyor" gerekçesiyle, gelişmekte olan kadrolarca anlayış gösterilen bu tavrın bir meşruyet çabası değil, ideolojik bir tavır olduğu ortaya çıkmıştı. Ama DİSK yönetimi için, Aybar'ı tercih etmek eşyanın tabiyatına uygun bir davranıştı.

TİP'in, Ekim 1968'de 3.Kongresinde DİSK yöneticileri tümüyle Aybar'ın listesinde yer aldılar ve merkez yönetimine seçildiler. Ama kısa sürede olağanüstü kongreye gidilmek zorunda kalındı. Kongre, tekrar Aybar'ın 'zaferiyle" sonuçlandı. Yalnız bu kongrede, parti içinde DİSK sendikacılarına karşı oluşmakta olan tepkiler sonuçlarını göstermeye başladı. Kemal Türkler Genel Yönetim Kurulu'nun yedek üyeliğini ancak kazanabilirken, Kemal Nebioğlu GYK'na giremedi.

Aybar Genel Yönetim Kuruluna hâkim olmuştu ama Partiye hâkim olamıyordu. Tek umudu 1969 seçimlerindeydi. Eğer TİP önemli oranda bir oy artışı sağlayabilirse, Aybar'ın politikaları kitlelerden tasvip görmüş olacak, muhalefetin etkisi zayıflayacaktı. Ama, Aybar'ın partiyi işçi imajından uzaklaştırıp, köylü imajına yaklaştırmak için yürüttüğü tüm çabalara (Parti amblemi bile değiştirilerek sanayi dişlisi ve buğday başağı yerine kasketli, poturlu bir köylü silueti amblem olarak kabul edilmişti) rağmen istenen sonuç alınamayacaktı. 1969 seçim fiyaskosu "horlanma ve ezilme" edebiyatına dayalı popülist ajitasyonun oy getirmediğini gösterdi.

Artık DİSK yöneticilerine göre TİP'in hiçbir önemi kalmamıştı. Parlamenter olamamışlardı. Parti, iç karışıklıklar içindeydi. Kendini toparlayıp bir dahaki seçimlerde birşeyler yapacağa benzemiyordu. Sonuç olarak DİSK yöneticisi sendikacılar bir süreç boyunca partiden uzaklaştılar. Aybar düştü.

1979'te yapılan 4.Kongre ile sendikacılar TİP'ten tamamen koptular.

DİSK YÖNETİCİLERİ VE 12 MART

DİSK yöneticilerinin, bilimsel sosyalizme yakınlıklarını, ya da daha doğru bir deyimle uzaklıklarını tesbit eden tarihsel pratiklerden biri de, onların 12 Mart Muhtırasına aldıkları tavır olmuştur. Tekelci burjuvazinin bunalımına çare olmak amacıyla ve, kısa bir süre sonra görüleceği gibi, işçi sınıfını ağır bir baskı altına almak, tüm demokratik hak ve özgürlükleri rafa kaldırmak için ordu komutanı generaller tarafından verilen muhtıra, burjuvazinin sıkıştıkça hatırladığı, –artık da elde hiç bırakmadığı–, Atatürkçülük koltuk değneğine sarılıyor ve elli yıldır işçi sınıfının bağımsız çizgisi kemalizmin içinde eritildiği için bu tavır ilerici aydınları, bilimsel sosyalizmin ilkelerinden nasipsiz DİSK yöneticilerini ve başka birçok çevreyi aldatmaya yetiyordu. Güçsüz burjuvazinin sınıflar üstü devlet yutturmacasıyla birlikte yürütmeye çalıştığı despotizmin adından başka birşey olmayan kemalizm bugün bile bir ilericilik türü olarak algılanabilmektedir.

Muhtıranın verilmesinden iki ay sonra tutuklanacak olan DİSK yöneticileri, muhtıranın radyolardan ilânının hemen ardından toplanarak, bir askeri darbeden başka birşey olmayan bu girişimi Türk-iş'ten daha net bir biçimde onaylamışlar ve şu açıklamayı kamuoyuna duyurmuşlardır:

"DİSK, Atatürk devrimlerinin ve anayasa ilkelerinin korunmasında, uygulanmasında ve geliştirilmesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin yanında olduğunu belirtmekten kıvanç duyar.

Parlamentodan çıkarılan anayasaya aykırı kanunlar ve hükümetin ısrarla yürüttüğü anayasa dışı uygulamalar, sosyal patlamalara yol açan tutum ve davranışlar *memleketi bir kardeş kavgasının* eşiğine getirmiştir.

İşte böyle bir ortamda memleketin beceriksiz ellerde emekçi halkımızın da perişanlığını arttıracak bir yuvarlanmayı gören ve Türk milletinin bağrında oluşan silahlı kuvvetlerin, bu vahim durum karşısında aldığı kararlar işçi sınıfımızın devrimci kesiminde büyük bir ferahlık yaratmıştır. *Türkiye cumhuriyetinin tanıdığı hakları en cesur şekilde kullanan Türk Silahlı Kuvvetlerinin* çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak, Atatürk devrimlerini hâkim kılmak ve anayasanın öngördüğü uygulamayı gerçekleştirmek, özellikle anayasanın temel ilkelerine yürekten bağlı kalmak yolunda görev başında olduğunun radyolardan ilânı karanlık ufukları aydınlığa kavuşturmuştur." (italikler bizim)

DİSK yöneticileri hapiste kısa bir süre kaldılar. 12 Mart askeri diktatörlüğü DİSK'e dokunmadı. DİSK yöneticileri de en azından, daha sonra istatislikler le ortaya konduğu üzere, işçi sınıfının mutlak olarak yoksullaştığı 12 Mart döneminde, birşey yapmayarak, ona dokunmayarak günlerini geçirdiler. Bunun bir nedeni de demokrasi saflarının gerçek öncüleri ve yönlendiricileri olması gereken komünistlerin görevlerini yerine getirmemeleri ve meydanın sosyal demokrasiye kalmasıydı. DİSK yöneticileri de, asıl siyasi yönelimlerine uygun düşen sosyal demokrasinin, özgürlükler için pasif mücadele tarzına uyum göstermişlerdir.

12 Mart askeri diktatörlük dö-

nemi, DİSK'in CHP doğrultusuna kayma sürecini hızlandırmıştır. DİSK yöneticilerinin "sosyalizm" anlayışlarının sosyal demokrasiye birhayli yakın olduğunu yukarıda görmüştük. Üstelik CHP'deki ortanın solu hareketi TİP'in ortaya attığı bir çok slogana sahip çıkmıştır. Ecevit, 12 Mart rejimi sırasında İsmet Paşa'yı kongrede mağlup edip, partiye hâkim olmuştur. Askeri yönetimden ağzı yanan birçok ilerici, hatta sosyalist, CHP'nin eteklerine yapışma "realistliğini" göstermektedir. Bu açıdan, DİSK liderlerinin Aybar'ınkine benzer bir siyaseti CHP'de bulmaları üzerine, kaybettiklerini hem de CHP gibi "köklü ve itibarlı" bir örgütte bulmalarının sevinciyle, DİSK'i sosyal demokrat bir politikaya angaje etmelerine fazla şaşırmamak gerekir. Elbette ki bu bir gerilemedir. Çünkü TİP'in programı işçi sınıfı biliminden esinlenmiştir. Bu parti "emekle sermayenin barışını" hiçbir zaman savunmamıştır.

DİSK SEÇİMLERDE CHP'Yİ DESTEKLİYOR

DİSK yönetimi 1973'te yapılan parlamento seçimlerinde ve mahalli seçimlerde CHP'ye oy verilmesi çağrısında bulunmuştur. Gerçi bu, o dönemde çok yaygın bir tavırdır ve hemen herkes tarafından benimsenmiştir. Ama temelinde CHP'yi halkımızın kurtuluş reçetesi gibi görmeyen, demokrasi için geçici bir destek eğilimini ifade eden bir tavırla, DİSK'in destekleme çagrısı arasındaki fark hemen ortaya çıkmaktadır:

> "...DİSK, işçilerin, köylülerin, esnafın, memurun ve tüm dargelirli halkımızın devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olmasını ister. DİSK, bu ilkelerin gereği olarak her seçim öncesi, seçimlere katılan siyasi partileri, parlamento içi ve dışı eylemlerini, programlarını, seçim bildirgelerini yetkili yöneticileri ile birlikte eleştirir; işçi sınıfı ve dargelirli halkımızın çıkarları açısından en yararlı olanına oy verilmesine çağrıda bulunur.

Bu amaçla DİSK Yönetim Kurulu 8 Eylül 1973 ve 12 Eylül 1973 günleri toplanmış, DİSK'in bu temel ilkeleri açısından yaptığı eleştiri sonucunda bu seçimlerde CHP'ye oy verme çağrısında bulunmayı kararlaştırmıştır."

Yani "işçilerin, köylülerin, esnafın, memurların ve tüm dargelirli halkımızın devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olması" ilkesi açısından seçimlerde CHP desteklenmelidir! Bu tavır, CHP'nin 14 Ekim seçimlerinde kazandığı başarıdan aldığı cesaretle 9 Aralık ara seçimlerinde çok daha netleşmiş olarak tekrarlanmıştır:

> "Günlük yaşantımızı çevreleyen çeşitli ihtiyaçları ve gerekli hizmetleri bu güne kadar varlıklı sınıf ve zümreler yararına yürütenlerin işbaşında bulunduğu pekçok illerde ve belediyelerde yaşayan işçiler, dargelirliler, mahalle, belediye ve iller bakımından kendilerinin söz ve karar sahibi olabilmelerini istiyorlarsa bugün halkçı bir politikanın temsilcisi olan yeni CHP'nin adaylarına oy vermelidir."

DİSK yönetimi CHP'liliği (artık destekçilik sözü hafif kalıyor) CHP'nin iktidarı döneminde de sürdürmüşler, iktidarın İskenderun, Seydişehir, Tarsus, İstanbul Ülker fabrikalarında işçilere karşı tavrı karşısında bile onun savunuculuğunu yapmışlar ve Kemal Türkler'in ağzından "iktidar çalışma hayatında demokrasiyi tüm kurum ve kuralları ile gerçekleştirmeye henüz başlamıştır." gibi mazeretler bulmaya çalışmışlardır. DİSK yönetimi bununla da yetinmemiş CHP'nin Halk Sektörü kavramını da benimsemiş ve sosyal demokrasinin temel ayırdedici vasfını DİSK dergisinin Temuz 1974 tarihli 11. sayısında "Halk sektörü...sınıflar arasındaki aşırı farklılığı durduracak, sonra da sosyal adalet ilkesine uygun bir düzeye getirecektir." ibaresiyle resmen kabul etmiştir. Sosyal demokrasi reformlarla sınıflar arasındaki aşırı farklılığın törpülenmeye çalışılmasından başka bir şey değildir.

DİSK VE KIBRIS

DİSK'i kuran sendikacıların Türk-iş'ten ayrılma gerekçelerinin 12. maddesinde şunlar yazılıdır:

> "12) Türk-iş bütün hakl grevlere karşı çıkmıştır.
>
> *ÖRNEKLER*: Türk-iş, yetkili olmadığı, hatta kanunda yeri bulunmadığı halde Kıbrıs buhranını ileri sürerek, grevleri durdurma kararı almış, bundan işçiler zarar görmüştür..." (10 Ağustos 1964)

CHP iktidarı sırasında Türkiye'nin Kuzey Kıbrısı istila etmesini DİSK yöneticileri Başbakana ve Genel Kurmay Başkanı'na birer telgraf çekerek onaylamışlardır. 22 Temmuz'da DİSK dergisinde yapılan açıklamaya göre de:

> "İki gün süre ile toplanan DİSK Yönetim Kurulu barış, özgürlük, demokrasi, bağımsızlık ve Kıbrıs'ta anayasal düzenin yeniden kurulması amaçlayan Türk Silahlı Kuvvetleri çıkartmasını, ülke bütünlüğü temeli açısından inceleyerek, ülkemizin savaş halinde ve durumunda olması nedeni ile, DİSK üyesi sendikalara bağlı işçi üyelerin brüt birer yevmiyeleri ile, Devletin Savaş Fonu'na katkıda bulunması kararlaştırılmıştır."

Haksız bir savaşı işçi sınıfı adına desteklemenin bilimdeki adı sosyal şovenizmdir. İkinci Enternasyonal Partilerinin birinci dünya savaşı karşısında işçileri savaşmaya teşvik etmelerinden bu yana sosyal şovenizm, sosyal demokrasinin şaşmaz turnusol kağıtlarından birisi olmuştur.

I: «SOL» MACERACILIK (3)

bir şekilde ifade edersek, esasında ittifaklar meselesi olan devrimin, temel ittifaklarını oluşturmak imkânı somut olarak yoktur. Bu kapsam içindeki mevcut olumsuzluklar esasta, yani top lumsal temsil ve yığınsallık anlamında fazla bir değişiklik göstermeksizin 12 Eylül öncesinde aynıyla varit olduklarına göre, o dönemde devrimci durum şartlarının var olduğundan bahsetmek bir kere daha abesle iştigaldir.

Evet Türkiye'de devrimci durum şartlarının olgunlaşabilmesi için herşeyden önce devrimi gerçekleştirecek halk cephesinin, kurulması gerekir. Madem ki, bu gün Türkiye'de halk demokratik nitelikli bir devrim hedefini benimseyen örgütlerin tümü biraraya geldiklerinde böyle bir cephe kurulmuş sayılmıyor, halk cephesi örgütlenmesi meselesi nasıl çözüme ulaştırılacaktır?

Pek çok meselede olduğu gibi bu konuya da SIFIRDAN başlanacaktır. mütevazi olunacaktır, sabırlı davranılacaktır, bu işler yürümüyor diye bezginlik getirmeyecektir, cephe gibi karmaşık bir örgütlenmenin gökten en mükemmel şekliyle indirilmediği bilinecektir, halk cephesi ulaşılması gereken hedef olarak alınacaktır ve bu hedefe giden yol taş taş döşenmeğe çalışılacaktır.

Halk cephesinin oluşturulması doğrultusunda, sıfırdan başlayarak atılabilecek ilk adım, halk demokratik devrimi hedefini benimsemiş siyasi örgütlerin ortak bir program belirlemek amacıyla biraraya gelmeleri olabilir. Böylesi bir programın hazırlanması vakit alabilir, ama aşılması güç zorluklarla karşılaşılması ihtimali –eğer tarafların tümü iyiniyetle ve yapıcı bir zihniyetle davranırlarsa– zayıftır. Çünkü bu türden bir birliktelik içinde yer alabilecek partilerin kendi asgari parti programları, ilkeler bazında halk demokratik devrim ve demokratik halk iktidarı karakterindedirler. Her partinin programına esas olan belli başlı konular vardır.Bunlar bir bakıma dünyanın ve Türkiye'nin günümüz şartlarındaki somut meseleleridirler. Bu meseleler üzerinde görüşülüp ortak belirlemelere varılması gerekir. Doğaldır ki, bir kısım örgütler meseleleri marksist-leninist ideolojinin çerçevesinde değerlendirip, buna uygun çözümlemelere varacaklardır. Ama ortaklaşa belirlemelere varılmasında izlenmesi gereken yegâne ideolojinin marksizm-leninizm olması gerektiğini kimse dayatamaz. Çünkü oluşturulmağa çalışılan bir CEPHE' dir ve cephenin homojen bir ideolojisi, eşyanın tabiyatı gereği olamaz. Marksist-leninistler diğerlerini kendi çözümlemelerine İKNA edebilirlerse ne âlâ... Zaten proletaryanın önder rolü de bu demek değil midir? Ama bu mümkün olamıyorsa bir kısım belirlemelere, karşılıklı tavizler sonucu varılmaktan başka çare yoktur. Zaten cephe demek, bir bakıma tavizler anlaşması ve beraberliği demek değil midir? Yeter ki, marksist-leninistler açısından, verilecek tavizler sonucu ideolojiye ters düşülmesin, ideolojiden sapılmasın.

HALK CEPHESİNDE KİMLER YER ALAMAZ

İşte bu noktada asla gözden kaçırılmaması gereken nokta, demokratik halk devrimini hedeflediğini söyleyen herkesin böylesi bir beraberlikte yerinin olup olmayacağıdır. Halk cephesi, biliyoruz emekçi karakterlidir, çalışan kitlelerin örgütlü siyasi gücüdür. Emekçi sınıf ve tabakalar arasındaki çelişkiler ise antagonist değil, uzlaşabilen türdendirler. Zaten bu nedenledir ki, emekçilerin iktidarı, halk demokratik devrimi yolundan sosyalizme doğru yürümeyi hedefler. Yani halk cephesinin toplumsal tabanı, devrim sonrasında, arasındaki çelişkilerin giderek azalacağı –ve sınıfsız toplumda tümden ortadan kalkacağı– sınıf ve tabakalardan oluştuğu için cephe içinde yer alan örgütler arasındaki çelişkiler de, antagonist değil uzlaşabilir cinsten olmak zorundadır. Aralarındaki çelişkiler uzlaşmaz, zıt cinsten olanların beraberce ne devrim yapmaları olasıdır, ne de kalıcı beraberlikler oluşturmaları.

Bu konuda asla taviz verilmemesi gereken 2 temel ilke mevcuttur. BİRİNCİSİ, halkın iktidarını hedeflediğini söyleyen şu veya bu örgüt aynı zamanda halkın demokratik diktatörlüğünü öngörmekte ve kabul etmekte midir? Somutlayacak olursak kimi sosyal demokratlar da halk iktidarından sözetmektedirler. Ama burjuva demokrasisi sınırlarını aşmaya hiç niyetli değildirler. Oysa halk demokrasisi, burjuva demokrasisinin sınırlarının değil, kendisinin topyekun aşılmasıdır. Emekçiler için en geniş demokrasinin varolacağı bir düzendir halk demokrasisi. Bunun sağlanabilmesinin de yegâne çaresi ve garantisi, sömürücü sınıf ve tabakaların demokratik hak ve özgürlüklerden mahrum kılınmalarıdır, onların geçmişte egemenliklerini sürdürmekte kullandıkları avadanlıkların dağıtılmalarıdır. Halk iktidarının bu en temel işleyiş ilkesini kabul etmeyenlerin, istedikleri kadar emekçiden yana olduklarını söylesinler, istedikleri kadar çalışan halk için en fazla demokrasiyi kendilerinin getireceklerini iddia etsinler, isterse peşlerinden geniş kitleleri sürüklüyor dahi olsalar, halk cephesi örgütlenmesi içinde yerleri olamaz. Çünkü, halk demokratik diktatörlüğünü kabul etmemek

demek, son tahlilde egemen sömürücü sınıf ve zümrelerin hükümlerini yürüttükleri bir düzene hizmet etmek demektir. Oysa halk demokratik devriminin amacı, emekçilerle sömürücü egemenler arasındaki uzlaşmaz cinsten çelişkiyi birinciler lehine çözmektir.

Halk cephesinin unsurları konusunda dikkat edilmesi gereken İKİNCİ nokta, demokratik halk devrimi hedefini benimseyenlerin dünya devrimci sürecine bakış açılarıdır. Cephede yer alan marksist-leninistler bilimin ışığında ve proletarya enternasyonalizmi çerçevesinde, Sovyetler Birliği'nin başını çektiği dünya sosyalist sistemini, dünya devrimci sürecinin tayin edici gücü olarak görürler. Ve sosyalist sistemle dostluk ilişkileri içinde olunmadıkça hiç bir devrimin başarıya ulaşamayacağına –şimdiye değin de ulaşmadığının bilinciyle– inanırlar. Ama marksist-leninistler, cephe içinde yer alabilecek diğer devrimcilerin, dünya devrimci sürecini kendileri gibi değerlendirmelerini istemezler. Zaten buna hakları olmadığını da bilirler. Burada kıstas, dünya sosyalist sistemine düşmanlık gütmemek, anti-sovyetizm yapmamak, sosyalist ülkelerle dosça ilişkileri öngörmektir. Bir örgüt, istediği kadar halk demokratik iktidarının savunuculuğunu yapsın, hatta istediği kadar kendini devrimci, marksist-leninist ilân etsin, anti-sovyetik bir çizgide ise, devrimci güçlerle onun arasındaki çelişki antagonist türdendir. Böyleleriyle halk cephesi içinde biraraya gelinmesi sözkonusu olamaz. Çünkü,ne devrim için çok önemli olan enternasyonalist dayanışma ve yardımlaşma konularında, ne de devrim sonrasında izlenecek politikalarda anti-sovyetik çizgilerle anlaşılabilmesi olasıdır. Zaten dünyadaki pek çok örneğinde görüldüğü –ve Türkiye'de TİKP'nin en ibret verici şekilde kanıtladığı– gibi anti-sovyetik çizgiler, bu politikalarını derinleştirdikleri ölçüde, objektif olarak egemen güçlerin yanlarında yeralmaktadırlar.

Bu konuda kimi orta yolcular, "belirleyici olan iç çelişkidir, dış çelişki tâlidir" türünden gerekçelerle anti-sovyetik çizgilerin de devrimci bir cephede yer alabileceklerinin eklektik temellerini oluşturmağa çalışmaktadırlar. Böyleleri, anti-sovyetik çizgilerin de "faşist zorbalığa maruz bulunduklarını, onların da faşizme karşı mücadele verdiklerini" ileri sürmektedirler. Çıkış noktaları yanlış olduğu için, vardıkları sonuç da eklektik olmaktadır. Hata, faşizmden kurtulmanın tek yolunu devrimde görmekten kaynaklanmaktadır. Böyle olunca anti-sovyetik çizgilerin de faşizme karşı oldukları noktasından hareket edilmekte ve onlarla cephe kurma girişimleri denenmektedir. Esasında bunun bir SODEP'le bir D.Yol'la faşizme karşı devrim cephesi kurma girişimlerinden pek farkı yoktur. Bu gerçeği anti-sovyetik çizgiler daha iyi kavradıklarından, orta yolcuların devrimci cephe girişimlerine hiç itibar etmemekte, hatta onları, "devrimci olmayanlarla (orta yolcuları kastediyorlar) devrimci cephe kurulmaz" diye terslemekte ve horlamaktadırlar.

Bu olgu "sen de devrimcisin, ben de, sen de faşizme karşısın, ben de, o halde güçlerimizi birleştirmemiz gerekir." pragmatizmiyle bir yere varılmayacağını göstermiştir. Pragmatizme giydirilmek istenen "belirleyici olan iç çelişkilerdir" kılıfı, sınıfi temel ve dünya devrimci sürecine bakış açısı birlikteliğinden oluşan esas belirleyici kıstas karşısında pek iğreti kalmaktadır.

Faşizme karşı olmanın devrimci beraberlikler oluşturmaya yetmeyeceği bir kere daha görülmüştür. Böylece "faşizme karşı tek yol devrim" "tez"i de bir kere daha, üstelik "tez"in sahipleri eliyle çürütülmüştür. Sonuçta anti-sovyetik çizgilerle, faşizme karşı mücadelede acil demokratik talepler etrafında, günübirlik eylem beraberliklerinden fazla bir şey yapılmayacağını orta yolcuların kendileri de görmüşlerdir. Gerçekten de bir devrim cephesi, devrime kadar ve devrimden de sonra yolları ayrılmayacakların cephesi olmak zorundadır. Oysa halkın devrimci diktatörlüğüne karşı çıkanlarla olsun, anti-sovyetik akımlarla olsun halk demokratik devrimi yolunda yollarımız daha baştan ayrılmıştır. Ve yolları ayrı olanların aynı bir devrim cephesi içinde yer almaları eşyanın tabiatına aykırıdır.

CEPHE YIĞINLARI KUCAKLAMALIDIR

Halkın demokratik diktatörlüğünü öngören ve dünya sosyalist sistemine düşmanlık gütmeyen siyasi çizgiler bir araya gelseler, temel meselelerini görüşseler, ortak bir program etrafında anlaşsalar halk cephesi kurulmuş sayılır mı? Böylesi bir çalışmanın bu gün başlatılsa ne zaman meyvelerini vereceği kolay söylenemez. Çünkü geçmişteki tecrübelerin ağır basan olumsuzlukları, iyimserliğe değil kötümserliğe sebep olmaktadır. Kaldı ki geçmişin tecrübelerinden alınan derslerle en iyimser sayılacak sonuçlara ulaşılsa bile halk cephesi konusunda mütevazi olm şarttır. Çünkü böyle bir cephe herşeyden önce İSMİYLE MÜSEMMA olmalıdır. Yani halk cephesi, gerçekten HALKIN KENDİ CEPHESİ olmalıdır, EMEKÇİ HALKI kucaklamalıdır. Yığınları harekete geçirme kabiliyetine sahip olmayan bir örgüt, isterse onlarca devrimci örgütün biraraya gelmesinden oluşsun, kendisine halk cephesi demek hakkına sahip olamaz.

Bu gün Türkiye solu'nda yer alan hareketlerin durumları, yığın bağları ve toplumsal etkinlikleri ortadadır. İsteyen istediği kadar abartsın, soldakilerin tümü bu gün ortak bir cephe programı etrafında birleşseler, yığınların nazarında bir ALTERNA-

TİF olma özelliğine kolay kavuşamazlar. Çünkü hareketlerin hemen tamamı 12 Eylül öncesine kıyaslandığında, kitlesel etkinlik bakımından bir hayli geri konumlara düşmüşlerdir, hatta önemli bir bölümü handiyse mülteci siyasetleri haline gelmişlerdir. Şu halde bir halk cephesinin yığınsal anlamda oluşturulmasının önündeki en büyük engel 12 Eylül darbesiyle gelen faşizmdir. Bu nedenle devrimci durum şartlarının olgunlaştırılmasında önde gelen faktörlerden birisi olan örgütlenmenin, yani halk cephesinin yığınsal etkinliğe kavuşturulabilmesi için evvel emirde faşizmden kurtulmak gerekir.

Tam bu noktada bazıları "faşizmden kurtulmanın bir tek yolu vardır, o da devrimdir" diyorlar. 12 Eylül'den beri böyle diyenlerle defalarca polemiklerimiz oldu, bu görüşün yanlışlığını devamlı sergiledik. Aradan geçen ve handiyse 4 yıla yaklaşan süre sonunda, bir yandan marksist-leninist ilkelerden ve dünya devrimci pratiğinden yola çıkan doğru görüşlerin de katkısıyla, ama esas olarak hayatın gerçeklerinin dayatmasıyla (ne yazık ki hâlâ daha bilimin ışığında dünyanın ileriye doğru devinimine katkıda bulunmak değil, dönen çarkın orasına burasına takılarak sürüklenmek ağır basıyor Türkiye solunun genelinde) faşizme karşı mücadelenin temel ve evrensel ilkelerinde bir araya gelebileceklerin sayısı arttı. Yığınların devrime değil burjuva muhalefete "itibar" ettiğini gören bazıları, "devrim" ve "devrimciler" tarafından kurtarılmaya pek meraklı gözükmeyen EMEKÇİLERİ bir kenara bırakıp topyekün TOPLUMU kurtarmanın (madem ki, burjuva muhalefete meyledíyordu çoğunluk, toplumun egemen sınıf ve zümrelerle birlikte kurtulmasından başka çare kalmıyordu!) müptezel bir "felsefe"sini pek amiyâne bir şekilde geliştirmeğe koyuldular. Faşizmden çıkışın devrimden başka yolu olmadığının en gözü kara savunucuları, göstermelik bir iki seçimden sonra yandan çark edip, faşizmden tedricen çıkılmakta olduğunun peşrevlerini yapmağa başladılar. Bütün bunlara rağmen hâlâ daha sapla samanı birbirine karıştıranlar, yani mevcut faşist rejimin alternatifinin sadece ve sadece demokratik halk iktidarı olduğuna mümince inananlar mevcut. Bilinir, müminlere karşı bilimin pek hükmü geçmez. Ama bulandırılmış bilinçler açısından Türkiye'de halk demokratik devrimi –anti-faşist mücadele ilişkisine bir kere daha, mümkün olduğunca yeni argümanlarla değinmek, faydadan hali olmayacaktır.

KESKİN DEVRİMCİLERİN DEVRİMCİLİĞİ

Bu konuda en ilginç noktalardan birisi, "devrim" deyip de başka türlüsüne asla müsaade etmeyenlerin tümünün –4 yıla yakın bir süre boyunca ne yapabildilerse bir tekinde bile– en sıradan ve güncel demokratik hakları savunmanın ötesine gitmemiş olmalarıdır. Bunların darbeden bu yana ileri sürdükleri, yığınlara ajitasyon ve propogandasını yaptıkları tek bir somut devrimci talep, hedef olmamıştır. Yanlış anlaşılmaması için hemen belirtelim, sözünü ettiğimiz, kısıtlı yayınlarda yer alan "devrimci iktidar" programı değildir. Bu nitelikte programlara her parti, her akım sahiptir. Üzerinde durduğumuz, seyrek de olsa yapılan çalışmalarda ne türden talep ve hedeflerin üzerinde durulduğudur.

Faşizmden çıkışın yegane yolunun devrim olduğunu iddia edenler, ilk önce, bir devrimin ancak kendi toprakları üzerinde serpilip olgunlaşabileceği gerçeğini unutmuşlar, ya da imkânları elvermediği için unutur görünmüşlerdir. Çünkü bizim bilebildiğimiz kadarıyla Türkiye'de darbeden buyana devrimi esas alan, devrimci hedef ve talepleri içeren tek bir çalışma yapılmış değildir. Avrupa'da pek seyrek yapılan çalımalarda ise öne sürülen talepler; İŞKENCE, İDAMLAR, HAPİSANELER, AF, DİSK'İN AÇILMASI vb., en sıradan, en acil gündelik insani-demokratik hak ve özgürlüklerin kapsamını aşmamıştır. Söz gelimi, "sömürücü sınıfların egemenlik aracı ve baskı mekanizması olan mevcut devleti lağvetmek" ya da "mevcut orduyu dağıtarak, halkın silahlandırılmasına dayanan yeni bir savunma örgütü" oluşturmak türünden hedefler, bir defa dahi olsun dışa açık çalışmalarda ileri sürülmemiştir. Yani "tek yol devrim"de inat edenlerin, sıra en basitinden de olsa iş yapmağa geldi miydi ayakları suya ermiştir. Böylesi de doğaldır. Çünkü iradecilik bir yere kadar, yani masa başında kararlar lar alırken hükmünü yürütebilir. Ama sıra hayatın karşısına çıkmaya geldi miydi iş değişir. Türkiye'de insanlar işkenceden kırılırken, idam sehpaları çalıştırılırken, hapishaneler engizisyon zindanlarını aratır hale gelmişken, işçiler değil DİSK'i, Türkiş'i bile arar durumdayken, "bu faşist Cunta'dan kurtulmanın yolu devrimdir, emekçi halkın iktidarı devrimle ele geçirip devlet mekanizmasını parçalamasından, tekelleri devletleştirmesinden başka çare yoktur, bu yapılmadıkça işkence de sürecektir, idamlar da diye kestirip atmanın abesliği, en devrimci geçinenleri dahi –sıra en basitinden de olsa iş yapmaya geldi miydi– HİZAYA GETİRMİŞTİR.

Üstelik öylesine hizaya getirmiştir ki, gözü devrimden başka bir şey görmeyenlerin tümü, yurtdışında bulundukları ülkelerdeki sıradan demokratlarla, özellikle de sosyal demokratlarla kol kola, "Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışma" esasına dayanan çeşitli dernekler kurmuşlardır. Oysa mademki faşizmden çıkışın tek yolu devrimdi, bu tezi savunanlar öncelikle, bulundukları ülkedeki

devrimcilerle birlikte Türkiye'deki devrimcilerle dayanışmayı esas alan girişimlerde bulunmalıydılar. Şayet önceliği böyle bir çalışmaya ve örgütlenmeye verselerdi, arkasında da "güncel talepler" gerekçesiyle demokratların dayanışmasını sağlasalardı dedikleriyle bir ölçüde tutarlı olurlardı. Ama, hayır, "devrimciler" bulundukları ülkelerde burjuva demokrasisinin sınırlarını asla ve asla aşmayacak demokratlarla yetinmişlerdir. Yetinmek ne kelime, bilerek onlarla örgütlenmeyi tercih etmişlerdir. Onların katılımını sağlayabilmek için de, yaptıkları çalışmaları, ileri sürdükleri talep ve hedefleri burjuva demokrasisinin sınırları içinde tutmuşlardır. Bunun nedeni de bellidir. Çıkıp açık açık "Türkiye'deki faşist Cunta'yı devirebilmenin bir tek yolu vardır, bu da halk demokratik devrimidir ve bu devrimle kuracağımız iktidar proletarya diktatörlüğünün bir türü olacaktır, sizin bizimle dayanışmanız bu hedefe gidişi kolaylaştıracaktır" deselerdi yanlarında tek bir sosyal demokrat dahi bulamayacaklardı. Başlı başına bu örnek de gösteriyor ki, faşizmden tek çıkış yolunun devrim olduğu görüşü ancak masa başında "geçerlidir". Faşizme karşı mücadelenin, ona karşı olan herkesi kapsıyacak bir yaygınlığa ulaştırılması zorunluluğu en primitif çalışmalarda dahi ortaya çıkmakta ve bizzat "tez" in sahipleri kendi kendilerini tekzip etmek durumunda kalmaktadırlar.

Faşizmi altetmenin devrimden başka yolu olmadığını iddia edenlerin yanılgısı, en bariz şekilde güncel demokratik taleplerle ortaya çıkmaktadır. Yazımızın önceki bir bölümünde de belirttiğimiz gibi güncel görevler için ileri sürülen talepler, hazırlanan detaylı programlar hiçbir zaman burjuva demokratik sınırları aşmamaktadır. Bir diğer deyişle bu tür güncel talepleri gerçekleştirmek için devrimci bir iktidara gerek yoktur, burjuva demokratik türden iktidarlar bu programları rahatça hayata geçirebilirler. Sözgelimi bir İskandinav demokrasisinde, bizim ğine inanmadıkları demokratik len güncel demokratik taleplerden daha da ileri sayılabilecek haklar uzun yıllardan beri geçerlidirler. O halde "'tek çare devrim" tezinin sahipleri, faşizmden çıkışın demokratik yolunu reddettiklerine göre, gerçekleşeceğine inanmadıkları, demokratik talep ve hedefleri, sahip çıkmaları için kitlelerine öneriyorlar demektir.

SİYASET Mİ, DERNEKÇİLİK Mİ

Meselenin daha kolay anlaşılır hale gelmesi için bir örnekle somutlamakta yarar görüyoruz. "Mutlak devrimciler" tarafından ileri sürülen taleplerden birisi "her türlü siyasi faliyetin serbest bırakılması mealindedir. Herhangi bir sınırlama getirilmediğine göre "devrimciler" faşizm dahil tüm burjuva siyasetlerinin de serbest bırakılmasını istemektedirler. Ve bu uğurda mücadeleyi de güncel görev olarak belirlemektedirler. Şimdi faşizme karşı mücadele vermeye yatkın bir yurttaşla, bizim "devrimci" arasında şöyle bir muhavere geçmesinden daha tabii ne olabilir:

Yurttaş: "Her türlü siyasi faaliyetin serbest bırakılmasını istediğimize göre emekçilerin çıkarlarını temsil edenlerin yanı sıra bir CHP'nin, bir AP'nin vb. de serbest olmasından yanasınız demektir."

"Devrimci": Evet, çünkü bu demokratik bir haktır.

Yurttaş: Yani bu, uğrunda mücadele edilmesi ve kazanılması gereken bir şeydir, yani toplum için yararlıdır.

"Devrimci": (Çaresiz) Evet!

Yurttaş: Oysa devrimle iktidara geldiğinizde emekçi halkların oluşturacağı bir meclisin kurulacağını söylüyorsunuz. Yani burjuva nitelikli siyasi partilere izin vermeyeceksiniz. Zaten halk demokrasisinde, bildiğim kadarıyla sömürücü sınıf ve tabakaların çıkarlarını savunan siyasi akımların yeri bulunmaz. O halde, burjuva partilerini de kapsayan bir siyasi serbesti, aslında iyi bir şey değil!

"Devrimci": (Olsa olsa) Biz elbette kendi iktidarımızda burjuva partilerine hayat hakkı tanımıyacağız. Ama bu gün siyasi faaliyetin serbest bırakılmasını savunmak demokratik bir görevdir.

Yurttaş: Demek ki devrimci bir iktidarın gerçekleştirmeyeceği talepleri ileri sürerek bizi yanıltıyorsun. Faşizmi devirmek için devrimden başka yol olmadığını iddia ediyorsun. Buna göre hiç bir zaman gerçekleşmeyecek olan "tüm siyasi faliyetlerin serbest bırakılması" gibi boş vaadlerle bizi oyalıyorsunuz. Ya da ileri sürdüğün bu talebin gerçekleşebileceğine inanmıyorsun ama faşizmin burjuva muhaliflerini kandırır, peşime takarım hesapları içindesin. Ki böylece bizleri de kandırmış oluyorsun. Kaldı ki, ne burjuva muhalefet böylesine zokaları yutacak kadar enayidir, ne de başkalarını enayi yerine koyarak devrimci siyaset yapılır. Veya, üçüncü bir şık, "siyasi faaliyeti serbest bırakmak" türünden güncel demokratik taleplerin yerine getirilmesini, kendin dışındaki bir takım güçlerden bekliyorsun!...

"Devrimci": (Olsa olsa) Biz bu güncel demoktik taleplerin faşizm tarafından yerine getirilmeyeceğini gayet iyi biliyoruz. Kimseden de güncel taleplerin gerçekleştirilmesi için birşey beklemiyoruz. Biz bu talepler için mücadele etmenin, güçleri birleştirmenin iyi bir şey olduğunu savunuyoruz.

Yurttaş: Ben birşey uğruna mücadele edeceksem –ki bunun yararlı olduğuna inandığım için böyle yaparım– onu mutlaka elde etmeyi hedeflerim. Elde edilmeyecek birşey için kim, ni-

(Devamı 15. sayfada)

MARKSİZMİN "EKONOMİK OLMAYAN YORUMU"!

(7. sayfadan devam)

REK son verileceğini kavrarlar. Ama yine onlar yabancılaşmanın tümüyle ortadan kalkacağı komünist topluma varana değin, uzunca bir süreçten geçileceğini, hele devrilmiş bir burjuvaziden geriye kalan ekonomik harabeyi mamureye çevirebilmek için ne belâlı günlerden geçilmesinin kaçınılmaz olduğunu da bilirler. İşçi sınıfının bütünü için tayin edici faktör önce sömürünün ortadan kalkması, sonra da kendinin –yani kendisi gibi olan tüm çalışan insanların– *İHTİYAÇLARININ HERGEÇEN GÜN DAHA ARTAN BİR ORANDA* karşılanmasıdır. Bunun bilincinde olan işçi için yabancılaşma meselesi büyük ölçüde çözüme ulaşmıştır. O devrimden sonra da aynı fabrikanın aynı tezgahında çalışıyor olsa bile –ki işçilerin ezici çoğunluğu için böyle olması kaçınılmazdır– artık ne çalışmasına yabancı olur ne de ürününe. Çünkü çalıştığı tezgahın *SAHİBİ* toplumsal anlamda *KENDİSİDİR*, yarattığı ürün –alınıp satılmak zorunda da olsa– kapitalist pazara kâr amacıyla sürülen *PATRONUN MALI* olmaktan çıkmış, tüm öteki ürünler gibi, kendisinin içinde yer aldığı emeçilerin ihtiyaçlarını giderecek *TOPLUMSAL BİR ÖZE*, bizzat onu üretenin gözünde de kavuşmuştur.

D.Türkiye yazarı aynı yazıda "marksizmin ekonomik olmayan yorumunu" şöyle sürdürmektedir:

"Marx'ın analizlerinde genel hatlarıyla işaret edilen bu çelişki şöyle özetlenebilir: Nasıl oluyor da bir yandan toplumun üretici etkinliği giderek artmasına karşılık insanların büyük çoğunluğunun üretici fonksiyonları tersine daralıyor."

(.....)

"Bu düzen, toplumun çok büyük kesiminin yaratıcı-yapıcı yeteneklerini gerçekleştirmelerine imkân vermeyen, dahası bunları körelten, dolayısıyla milyonlarca insanın bu potansiyelini törpüleyen, bastıran bir yapıdır. Kapitalist üretim tarzının gerçekleştirdiği üretim artışının göz kamaştırıcılığı altında gölgelediği, tüketim imkanları ve tüketim ideolojisi ile bulanıklaştırdığı paradoksu budur.

Marksist devrim bu paradoksun aşılması zorunluluğu üzerine kuruludur. İşçi sınıfı bu zorunluluğu kavramak koşuluyla devrimci bir sınıftır. Sosyalist devrim, bu paradoksu aşmayı temel amaç olarak koyduğunu eylem ve örgütlenmesiyle gösterdiği ölçüde "sosyalist devrim"dir.

Marx'ın analizi, "sosyalist devrim"in bu varolan düzenin kendiliğinden gelişmesi sonucu olmayacağına varır. Onu bu devrimin zorunluluğuna ve mümkün olduğuna vardırtan tek kanıt "işçi sınıfı"nın içinde bulunduğu durumdur. Ancak bu işçi sınıfı, Marx'ın deyişiyle söylersek, "ya devrimcidir, ya da hiç". Yani Marx, yukarda belirttiğimiz içerikte bir bilinçle davranabilecek bir işçi sınıfını öngörür."

Yerimiz elverseydi D.Türkiye yazarının marksizm üzerine düşüncelerinin tümünü almak isterdik. Böylece nasıl "yaman" bir marksizm yorumcusu olduğu daha iyi görülürdü. Ancak yukarıdaki bölümler de D.Türkiye yazarının marksizmden anladığının sadece ve sadece yabancılaşma problematiği olduğunu açıkça gösteriyor. Böyle olunca da yapılan marksizm değil idealizm oluyor. D.Türkiye yazarı önce idealinde bir toplum yaratıyor. Öyle bir toplum ki istediği işte, istediğince çalışan işçiler var, bunlar bir meseleleri oldu muydu hemen toplanıp tartışıyorlar, karar alıyorlar ve uyguluyorlar. Ne her hangi bir meslek sahibine ihtiyaç var, ne uzmana, ne planlamacıya, ne fabrikada görev bölümüne, ne büyükelçiye, ne trafik milisine, ne kozmonota, ne bilim adamına, ne de istatistik dairesine ve ilh... Bunların olması demek devletin olması demektir D.Türkiye yazarına göre. Ve yine ona göre işin içinde devlet varsa demokrasi yok demektir. Öngördüğü "Komün tipi" devlettir. Bundan ne kastettiği de bir türlü anlaşılmaz. Gerçi Komün proletarya için çok zengin deneyler getirmiştir. Ama D.Türkiye yazarı bu "Komün devleti"nin Türkiye'de nasıl olup, nasıl işleyeceğini hiç açıklamaz. Ve üstelik de bugün sosyalist ülkelerdeki uygulamaların Komün'le taban tabana zıtlaştığı izlenimini vermeye itina eder. Sosyalist devlet kuramının başlıca yaratıcılarından olan Lenin'in, Komün hakkındaki görüşlerini bilmezden gelircesine yapar bunu da.

Üstelik marksizm üzerine bunca ahkâm kesen D.Türkiye yazarı ilaç için olsun, Marx'tan kendisini doğrulayan iki kelime alıntı vermeye yanaşmamaktadır. Bunun nedeni de bellidir. Çünkü Marx'ı kaba bir şekilde tahrif etmedikçe kendi Marx "yorumu"na Marx'dan mesnet bulması olası değildir. Buna karşılık D.Türkiye yazarının "marksizm yorumunu" tümüyle cerhedecek pek çok örnek bulmak mümkündür.

D.Türkiye yazarının yukardaki alıntılarındaki belirlemelerine göre, toplumdaki esas çelişki, –kapitalist olsun "reel sosyalist" olsun– bir avuç yönetici elitle, yönetilen toplum arasındaki çelişkidir. Yöneticilerin ceberutluğu nedeniyle de toplumun çok büyük kesimi yaratıcı-yapıcı yeteneklerini kullanmaktan mahrumdur. İşte sosyalist devrimin fonksiyonu bu olumsuzluğa son vermek, yöneticileri ortadan kaldırmak ve toplumun kendi kendisini yönetmesini mümkün kılmaktır.

Aslında D.Türkiye yazarının eleştirdiği ütopik sosyalistlerin de görüşü üç aşağı beş yukarı böyledir. Marksizmin yaptığı ise sosyalizmi ideal plandan yere indirmek, ona materyalist temel kazandırmak olmuştur. Eğer D. Türkiye yazarının dediği gibi "insanların yaratıcı-yapıcı yeteneklerini körelten, milyonlarca insanın potansiyelini törpüleyen ve bastıran bir yapı"yı aşmanın çaresi sosyalist devrim olsaydı, kadim köleci üretim tarzını da feodalitenin değil sosyalizmin izlemesi gerekirdi. Çünkü dünya tarihinde ezilen ve sömürülen sınıf ve tabakalar içinde köleler kadar gadre uğrayanı olmamıştır. Demek ki D.Türkiye yazarının marksizm diye önümüze sürdükleri marksizmden başka herşeydir. Öyleyse marksizm nedir? Önce Marx'ın kendisinden dinleyelim:

"Vardığım genel sonuç (ki bir kere elde edildikten sonra çalışmalarımda bana hep yol gösterici olmuştur) kısaca şöyle ifade edilebilir. Yaşamak için sürdürdükleri sosyal üretimde insanlar kendi iradeleri dışında, zorunlu ve belirli bir takım ilişkiler kurarlar. Bu üretim ilişkileri onların maddi üretim güçlerinin belli bir gelişme aşamasına tekabül eder. Üretim ilişkilerinin bütünü, toplumun ekonomik yapısını, gerçek temeli teşkil eder. Bu temel üzerinde bir hukuki ve siyasi üstyapı yükselir; bu üstyapıya da belirli sosyal bilinç biçimleri tekabül eder. Maddi hayatın üretim tarzı genellikle sosyal, siyasi ve fikri hayat süreçlerini belirler. İnsanların varoluşlarını belirleyen bilinçleri değildir; tam tersine, insanların sosyal varoluşları bilinçlerini belirler. Gelişmelerinin belli bir düzeyinde toplumun maddi üretim güçleri mevcut üretim ilişkileriyle, ya da o güne kadar içinde faaliyet gösterdikleri –aynı şeyin hukuki ifadesinden başka birşey olmayan– mülkiye ilişkileriyle çatışırlar. Bu ilişkiler, üretim güçlerinin gelişme biçimleri olmaktan çıkar, onlara ayakbağı olurlar. İşte o zaman sosyal devrim çağı çatar. Ekonomik temelin değişmesiyle bütün o muazzam üstyapı az ya da çok bir hızla dönüşüme uğrar."

(......)

"Burjuva üretim ilişkileri sosyal üretim sürecinin son çelişkili biçimidir; bireysel çelişki anlamında değil, bireylerin sosyal yaşama koşullarından doğan çelişki anlamında. Aynı zamanda burjuva toplumunun bağrında gelişmekte olan üretici güçler bu çelişkiyi ortadan kaldıracak maddi koşulları da yaratır." (İlke, Sayı 78, sf. 34-35)

Yukardaki bölümler marksizmin, Marx'ın kendi ağzından en veciz ifade edildiği 'Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı'nın Önsöz'ünden alınmışlardır. Marx'ın tanımını verdiği devrim, hiç de yönetenle yönetilen arasındaki ilişkiler altında, insanların yeteneklerinin bastırılması sonucu ortaya çıkan "paradoksun aşılması zorunluğu üzerine kurulu" değildir. Marx'a göre maddi üretici güçlerin gelişmesi mevcut mülkiyet ilişkileri tarafından (Marx üretim ilişkilerinden kastının başlıca MÜLKİYET İLİŞKİLERİ olduğunu da ayrıca tasrih etmiştir) engellendiği için devrim olmaktadır. Kuşkusuz toplumun maddi üretici güçleri içinde insan faktörü de bulunmaktadır. Ama burada ağır basan faktörün insan olmadığı besbellidir. Şayet öyle olsaydı insanlık tarihindeki bütün devrimlerin sosyalist nitelikte olması gerekirdi. Zaten alıntının son cümlesinde de Marx, üretici güçlerden neyi kastettiğini açıklığa kavuşturmaktadır. Özetle Marx için devrim demek, maddi üretici güçlerle mülkiyet ilişkileri arasındaki çelişkinin çözümü demektir ve "marksizmin ekonomik yorumu" bu değilse başka hiçbirşeydir. Ve biz bu "yorum"la yüzde yüz mutabıkız.

Üstelik Marx, bu "yorum"un çalışmalarında ona hep yol gösterdiğinin altını da çizmektedir. Zaten Engels de "Manifesto"nun 1882 tarihli İngilizce baskısına yazdığı önsözde Marx için şunları söylemektedir.

" 'Manifesto' bizim ortak eserimizdir; bundan ötürü, onun çekirdeğini teşkil eden temel önermenin Marx'a ait olduğunu belirtmek zorundayım. Bu önerme şudur: Her tarihi çağda, yürürlükteki ekonomik üretim ve mübade[le] tarzı ile onun zorunlu olarak ortaya çıkardığı sosyal örgütlenme, o çağın siyaset ve düşünce tarihinin temelini teşkil eder; o çağın siyaset ve düşünce tarihi ancak bu temelden hareket edilerek açıklanabilir; dolayısıyla bütün insanlık tarihi (toprakta ortak mülkiyete sahip ilkel kabile toplumunun dağılışından bu yana) bir sınıf mücadeleleri tarihi, sömüren sınıflarla sömürülen sınıflar, hâkim sınıflarla ezilen sınıflar arasındaki mücadelelerin tarihi olmuştur; bu sınıf mücadelelerinin tarihi bir evrimler dizisi teşkil eder, ki bu dizide bugün varılmış olan aşamada sömürülen ve ezilen sınıf –proletary[a]– aynı zamanda bütün toplumu her türlü sömürüden, baskıdan, sınıf ayrılıklarından ve sınıf mücadelelerinden bütün gelecek için kurtarmadan, sömüren ve hâkim sınıfın –burjuvazinin– hâkimiyetinden kendisini kurtaramaz." ("Alman İdeolojisi", Siyaset ve Felsefe, sf. 85-86)

Yukarıdaki alıntı Engels'in de, marksizmin ne kadar bağnaz bir "ekonomik yorumcusu" olduğunu göstermektedir! Aşağıdaki satırlarıyla, Lenin de aynı "itham"dan payını alabilir.

"İnsanın bilgisinin kendinden bağımsız olarak varolan doğayı (yani gelişen maddeyi)

yansıtması gibi, insanın toplumsal bilgisi (yani felsefi, dini, politik, vb. çeşitli görüş ve öğretileri) de toplumun ekonomik sistemi'ni yansıtır. Politik kurumlar, ekonomik temel üzerinde bir üstyapıdırlar. Örneğin, çağdaş Avrupa devletlerinin çeşitli politik biçimlerinin, burjuvazinin proletarya üzerinde egemenliğini güçlendirmeye yaradığını görüyoruz.

Marx'ın felsefesi insanlığa ve özellikle işçi sınıfına güçlü bilgi araçları kazandıran, kemaleermiş bir materyalizmdir.

Ekonomik sistemin, politik üstyapının üzerinde yükseldiği temel olduğunu gören Marx, en büyük dikkatini bu ekonomik sistemi incelemeye yöneltti."

(......)

"İşçilerin sermayeye bağlılığını arttırmakla kapitalist sistem birleşik emeğin büyük gücünü yaratır."

(......)

"Kapitalizm bütün dünyada zafer kazandı, ama bu zafer emeğin sermayeye karşı zaferinin sadece başlangıcıdır." (Marksizmin Üç Kaynağı, İlke Sayı, 78. sf. 6-7)

Marksizmin "ekonomik yorumundan" kendini alakoymayan L[illegible]n, ayrıca D.Türkiye yazarının aksine, kapitalist süreçteki ilerlemenin işçiler bakımından olumlu gelişmelere yol açtığına da —son iki cümlesiyle— dikkati çekmektedir.

Marksizmin ne olup ne olmadığının bazı kafalara dank etmesi için bu konudaki en yetkin beyinlere bilerek ve zorunlu olarak başvurduk. Çünkü D.Türkiye yazarları* marksizm konusunda mangalda kül bırakmıyorlar. Hatta D.Türkiye'nin 29. sayısında "Demokrat Türkiye'den Zorunlu Bir Açıklama" başlıklı yazının sahibi yazar şöyle diyor:

"Biz bu iddiaların sahipleriyle birlikte uzun yıllar marksizme biraz bulaşmışsak, ki bulaştık. Bilirizki, marksizmi sınıf mücadelesi kavramından arındırmak için, önce sınıf mücadelesi gerçekliğini gerçeklikten arındırmak gerekir. Ve marksizme biraz da olsa bulaşmış birileri olarak biz biliriz ki; böylesine bir çaba dünyanın dönmesini durdurmak kadar "gerçekçilik" içerir."

İlahi D.Türkiye yazarı... Sen marksizme "bulaştığını" iddia ediyorsun ama, her "marksizme bulaşana", marksizm bulaşmaz ki!..

---

*"D.Türkiye yazarları" deyimiyle D.Türkiye'de imzasız olarak yayınlanan ve eleştirdiğimiz "toplum" anlayışını işleyen yazıların sahiplerini —veya sahibini— kastediyoruz.

BİR "GENÇLİK" HASTALIĞI..

(12. sayfadan devam)

ye mücadele etsin ki?! Madem ki tek bir demokratik hakkın tanınması Cunta'dan beklenmiyor, o halde demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması faşizmin devrilmesine bağlı demektir. Yani bu bir İKTİDAR DEĞİŞİKLİĞİ meselesidir. Madem ki senin iktidar programın, Cunta'nın devrilip yerine gelecek güçler vasıtasıyla, senin de güya savunduğun demokratik hak ve özgürlüklerin hayata geçirilmesini ihtiva etmiyor, seninle yapılacak bir işimiz olamaz. Sen bu tutumunla değil iktidar alternatifi, olsan olsan GÜNCEL DEMOKRATİK TALEPLERİ SAVUNMA DERNEĞİ olabilirsin. Benim, uğrunda mücadele vereceğim demokratik hakları HAYATA GEÇİREBİLECEK BİR YÖNETİME ihtiyacım var. Kim ki demokratik hak ve özgürlükleri bir iktidar programı olarak savunmaktadır ve bunun yolunu göstermektedir, benim yerim o saflardadır!

Aklı selim sahibi bir yurttaşın bizim "mutlak devrimci"ye söyleyecekleri, üç aşağı beş yukarı böyledir.

Sürecek

"AYDINLAR BİLDİRİSİ"...

(3. sayfadan devam)

cak olan yığınlardır, onların aktif eylemidir. Zaten demokratik hak ve özgürlüklerin kıymetini, yavaş da olsa etinde kemiğinde duyarak anlamaya başlayan kitleler için aydınların çıkışı, yabana atılmayacak bir impuls değeri taşımaktadır. Sözgelimi, toplu sözleşmelerin başlamasıyla birlikte grev hakkının nasıl su gibi, ekmek gibi değeri olduğu en yakıcı bir şekilde anlaşılacaktır. Ve toplumda saygınlığı olan imzaları taşıyan bir bildirinin somut varlığı, grev hakkını yeniden elde etmek için girişecekleri mücadelede, işçilere çok değerli bir destek sağlayacaktır. Diğer demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması için verilmekte olan mücadelede Bildiri'nin benzer bir işlevi olacaktır.

● Nihayet Bildiri yurtdışında da birhayli yankı uyandırmıştır. Türkiye'deki rejimden menmun olmayan, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmaya yatkın çevrelerin içinde bulundukları suskunluğun giderilmesinde Bildiri, hiç de azımsanmayacak bir rol oynayabilir. Onbinlerce yabancı aydının Türkiye'li aydınlarla dayanışmasını ve Bildiri nedeniyle aydınlara reva görülen baskıların kınanmasını sağlamak, hem aydınlara, hem demokrasi güçlerine daha fazla direnme ve mücadele gücü kazandıracaktır, hem de generallerin tüm dünyada daha çok tecrit olmalarına hizmet edecektir.

Aydınlar Bildirisi, anti-faşist mücadelemizde olumlu bir adım olmuştur. Bu bakımdan aydınlarımızı kutlamamız yerinde olacaktır. Ancak şimdi, daha da önemlisi, bu atılan adımda durmamak, yürüyüşe, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesine fabrikaları, gecekondu semtlerini, tüm işyerlerini ve mahalleleri, Kürt köyleri önde olmak üzere kırlık yerleri kazanacak bir anlayış ve davranışla, kararlı bir şekilde, faşist rejimi altedene dek devam etmektir.

Hindistan'da HKP İle HKP(M) Yakınlaşıyor

(Aşağıdaki yazı Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde yayınlanmakta olan Horizont adlı derginin Şubat 1984 sayılı nüshasından özetlenerek çevrilmiştir.)

Hindistan'daki komünistler, ülkedeki bütün anti-emperyalist güçlerin harekete geçirilmesi mücadelesinin, birlik içinde davranan tek bir marksist-leninist hareketin olmaması nedeniyle yara aldığını, bugünkü koşullarda her zamankinden daha fazla hissetmektedirler. 1925 yılında kurulan ve sömürge yönetimi tarafından kovuşturularak 1942'ye kadar illegalite koşullarında çalışmaya zorlanan Hindistan Komünist Partisi (HKP), Hindistan'ın 1947'de bağımsızlığa kavuşmasından bu yana verdiği mücadele ile ülkenin toplumsal ve siyasi hayatında saygın bir yer kazanmıştır.

Devrimci sürecin gelişme düzeyi ve perspektifleri konusunda farklı görüşlerin ortaya çıkması nedeniyle, 1964 yılında partiden ayrılan bir grup, Hindistan Komünist Partisi (Marksist)'i kurmuştu. Kendi başına bir parti olarak başlangıçta sol oportünist bir politika izleyen HKP(M), 1970'li yıllarda uluslararası komünist ve işçi hareketine mensup partilerin çoğunluğu tarafından benimsenen görüşlere yeniden yaklaşmış ve böylelikle HKP ile HKP(M) arasında bir yakınlaşma olmuştur.

Her iki parti de 1978 ve 1982 yıllarında yaptıkları son kongrelerinde, ülkedeki sosyal ve sınıf güçleri ilişkilerini yeniden değerlendirerek, kendi politikaları için yeni sonuçlar çıkardılar. Her ne kadar solun ve demokrasi güçlerinin birliği ve alternatife giden yol üzerinde, eskiden olduğu gibi büyük görüş farklılıkları olmasına rağmen HKP ile HKP(M), her iki partinin işbirliği ile işçi sınıfının eylem birliğini, bütün diğer stratejik amaçlar için ana önkoşul olarak gördükleri noktasında birleşmişlerdir. HKP tarafından başlatılan, her iki komünist partisi arasında danışma toplantılarına başlama ve ortak kitle eylemleri düzenleme girişimi, olumlu sonuçlar vermiş ve ortak davranışta daha üst bir düzeye çıkılmıştır. Hindistan'daki anti-emperyalist güçlerin güçlendirilmesinde önemli bir adım olan ilk toplantı, 1983 yılı Aralık ayında yapılmıştır.

Aralarında HKP ile HKP(M)'nin de bulunduğu 8 Hindistan partisinin önderleri bu toplantı nedeniyle HKP'nin Delhi'deki Merkez Komitesi binasında bir araya gelerek, nükleer savaş tehlikesine karşı bir kitle hareketinin oluşturulması çağrısı yapan bir bildiriyi kabul ettiler. 1984 yılı Mart ayı başında toplanması planlanan "Nükleer Savaş Tehlikesi ve Ulusal Güvenliğe Yönelik Tehdide Karşı Ulusal Toplantı"da, girişimci partilerin tahminlerine göre, toplantının amaçlarını paylaşan, ülkedeki bütün siyasi güçlerin katılımı öngörülüyordu.

	HKP	HKP(M)
Kuruluş	Çeşitli komünist grupların birleşmesi sonucu 1925'de	HKP'den kopma sonucu 1964'de
Üye Sayısı (1982)	470.000	Yaklaşık 270.000
Son Kongre	XII. (1982'de Birlik Devleti Uttar Pradesh'de)	XI. (1982'de Birlik Devleti Andra Pradesh'de)
Genel Sekreteri	Rajeswara Rao	E.M.S Namboodiripad
Merkez Organı	New Age	People's Democracy